

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Wieliczce

Adam Jędrzejczyk

WIELICZKA 2024

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO
W ROKU 2023**

Spis treści:

INFORMACJE OGÓLNE.....	3
ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY.....	4
SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH I ZATRUĆ POKARMOWYCH	5
OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW ŻYWIENIA, ŻYWNOŚCI, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ.....	13
OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW KOMUNALNYCH	19
OCENA BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO WODY.....	19
OCENA OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	23
OCENA HIGIENICZNYCH WARUNKÓW PRACY W ZAKŁADACH PRACY, CHOROBY ZAWODOWE, NADZÓR NAD PRODUKTAMI BIOBÓJCZYMI I KOSMETYCZNYMI.....	28
OCENA BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO PLACÓWEK OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH.....	34
ZGŁOSZENIA OBYWATELI WPŁYWAJĄCE DO PSSE W WIELICZCE	37
PROFILAKTYKA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO	38
OCENA KOŃCOWA.....	43
<i>Załącznik nr 1- Wykaz prób żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością .....</i>	<i>44</i>

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO
W ROKU 2023**

INFORMACJE OGÓLNE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieliczce wykonuje zadania z zakresu bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na terenie powiatu wielickiego. Ustawowe zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizowane były przez komórki merytoryczne Powiatowej Stacji Sanitarно- Epidemiologicznej w Wieliczce tj.

Higieny żywności, żywienia, przedmiotów użytku, Higieny komunalnej, Higieny pracy, Higieny dzieci i młodzieży, Epidemiologii, Oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia, Zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

W roku 2023 w stosunku do roku 2022, w związku z zdecydowanym zmniejszeniem liczby zakażeń koronawirusem Sars-CoV2 na terenie powiatu wielickiego zmniejszeniu uległa liczba przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych, natomiast zwiększeniu uległa liczba przeprowadzonych kontroli sanitarnych oraz wydanych decyzji administracyjnych.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieliczce (PPIS) obejmował nadzorem **2937** obiektów (w 2022 r.-2806 obiektów). Przeprowadzono **1824** kontroli sanitarnych (w tym **71** wizytacji dotyczących prawidłowej realizacji programów edukacyjnych). W związku ze stwierdzonymi naruszeniami wymagań sanitarnych, wydano **791** decyzji administracyjnych oraz nałożono **120** mandatów karnych. Oceniono **12** dokumentacji projektowych i dokonano **131** odbiorów nowych obiektów. Przeprowadzono **9** postępowań administracyjnych oraz wydano **9** decyzji administracyjnych dotyczących chorób zawodowych, w tym **4** o stwierdzeniu choroby zawodowej. Pobrano **2048** prób do badań laboratoryjnych (w tym 1580 prób kału na nosicielstwo). Przeprowadzono **1767** dochodzeń epidemiologicznych (tab. 1).

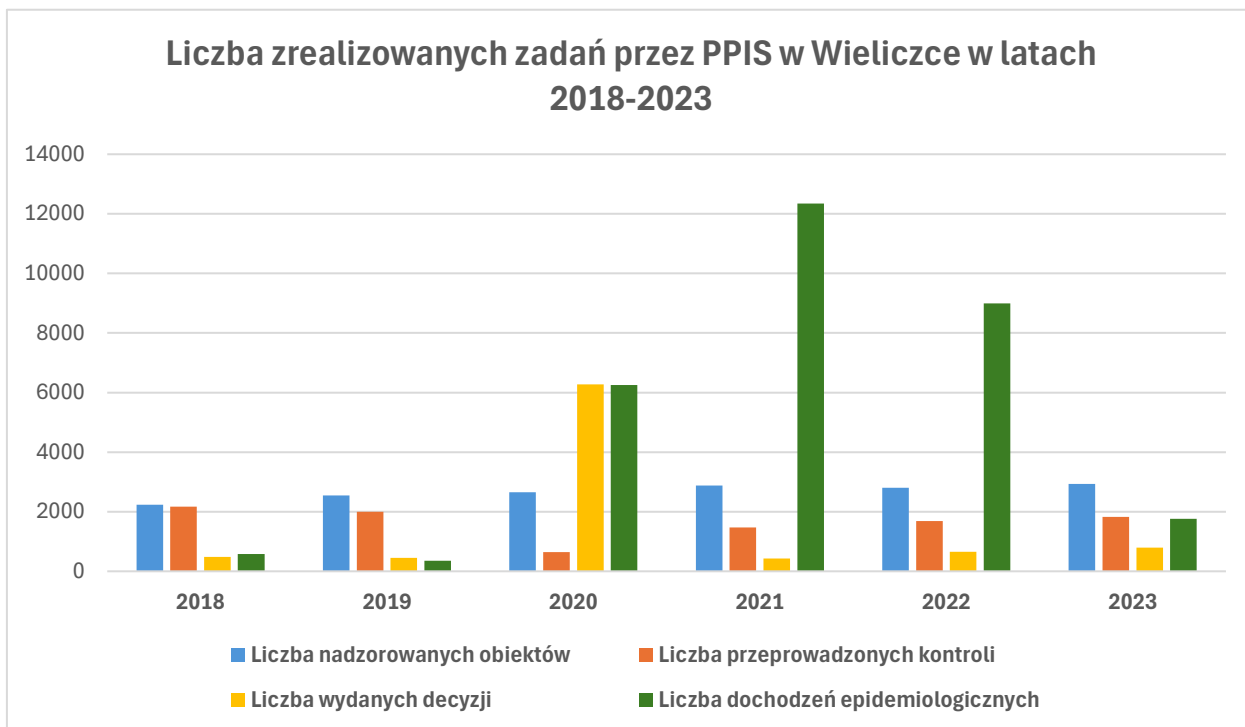
Tabela 1 Liczba zrealizowanych zadań przez PPIS w Wieliczce w latach 2018-2023.

Rodzaj zadań	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba obiektów nadzorowanych	2236	2541	2657	2882	2806	2937
Liczba przeprowadzonych kontroli	2173	1998	649	1473	1688	1824
Liczba wydanych decyzji	484	451	6276	433	654	791
Liczba/ kwota nałożonych mandatów za uchybienia sanitarne	88/12950	65/11700	30/5750	125/15550	99/22700	120/ 29150
Liczba dochodzeń epidemiologicznych	576	354	6256	12344	8988	1767
Liczba zgłoszonych chorób zakaźnych	2047	2071	14223*	22032*	22057*	14271**
Liczba decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej	13	5	5	1	1	4
Liczba uzgodnień dokumentacji projektowej	32	32	52	2	3	12
Liczba odbiorów obiektów	120	120	123	139	110	131

*Łącznie ze zgłoszeniami grypy

** Łącznie ze zgłoszeniami podejrzeń zachorowań na grypę w okresie od stycznia do czerwca 2023, od lipca 2023- zmiana sposobu raportowania

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W 2023 r. PPIS w Wieliczce przeprowadził postępowania administracyjne w zakresie:

I. Strategiczne oceny oddziaływania na środowisko:

1. **19** uzgodnień zakresów i stopni szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.
2. Zaopiniowano **9** projektów studium Lub miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (lub ich zmian) na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (w formie postanowienia).

II. Oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko:

Rozpatrzono **44** wnioski w sprawie wydania opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i określenia zakresu raportu: **1.** w **44** przypadkach wydano opinię o odstąpieniu od przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

III. Uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych: Pozytywnie zaopiniowano **12** dokumentacji projektowych.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

IV. Podmioty lecznicze oraz wykonujące działalność leczniczą:

W 2023 roku wydano **4** opinie dotyczące spełnienia wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, na podstawie wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402).

V. Dopuszczenia do użytkowania w trybie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r.

Prawo budowlane: Wydano **38** opinii pozytywnych, dopuszczających do użytkowania oraz **43** pisma o braku sprzeciwu do użytkowania.

VI. Inne sprawy:

1. odbiory obiektów żywieniowo-żywnościowych w trybie art. 3 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o *Państwowej Inspekcji Sanitarnej* - wydano **11** pozytywnych opinii,
2. odbiory obiektów innych niż żywieniowo-żywnościowe w trybie art. 3 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o *Państwowej Inspekcji Sanitarnej* - wydano **33** pozytywne opinie,
3. Wydano **1** pozytywną decyzję dla żłobka.
4. W trakcie postępowań administracyjnych wydano **2** inne pisma lub postanowienia.

Ponadto przedstawiciel PPIS w Wieliczce przeprowadził **84** kontrole odbiorowe i wydał **92** decyzje płatnicze.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHORÓB ZAKAŹNYCH I ZATRUĆ POKARMOWYCH

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wieliczce monitoruje sytuację sanitarno-epidemiologiczną powiatu wielickiego poprzez prowadzenie rejestru chorób zakaźnych, przeprowadzanie dochodzeń epidemiologicznych, sprawowanie nadzoru nad realizacją obowiązku szczepień ochronnych oraz kontrolę nad warunkami higieniczno-sanitarnymi podmiotów wykonujących działalność leczniczą na terenie powiatu.

Rejestracja zachorowań/podejrzeń zakażeń lub chorób zakaźnych u ludzi prowadzona jest na podstawie otrzymanych zgłoszeń od lekarzy oraz diagnostów laboratoryjnych. Klasyfikacja chorób zakaźnych odbywa się w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych opracowanych przez NIZP-PZH na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

W 2023 r. do PPIS w Wieliczce zgłoszono ogółem **14271** przypadków chorób zakaźnych. Z powodu zgłoszonych chorób hospitalizacji wymagało **516** osób. Odnotowano **9** zgonów, których przyczyną na podstawie druku ZLK-5 były choroby zakaźne.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

Zarejestrowane zgony wystąpiły z powodu chorób:

- U07-1 COVID-19, wirus zidentyfikowany – 6,
- J10-8 Grypa z innymi objawami wywołana zidentyfikowanym wirusem grypy – 1,
- A40-8 Inne posocznice paciorkowcowe – 1,
- A40-0 Posocznica wywołana przez paciorkowce z grupy A – 1.

COVID-19 (Zakażenia SARS-CoV-2)

Pierwsze przypadki pandemii zachorowań na COVID-19 wywołanych przez wirusa SARS-CoV-2 odnotowano w Chinach w połowie grudnia 2019 r. Natomiast w Polsce pierwszy przypadek COVID-19 stwierdzono 4 marca 2020 roku. Stan epidemii został ogłoszony na terenie Polski 20 marca 2020 roku i trwał do 16 maja 2022 roku. Decyzją Ministra Zdrowia od 16 maja 2022 roku w Polsce obowiązywał stan zagrożenia epidemicznego. Podjęta decyzja była efektem zmniejszania liczby infekcji, hospitalizacji i zgonów. Z dniem 1 lipca 2023 r. odwołano stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Do końca marca 2023r. odnotowano **559** potwierdzonych zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 oraz **28** przypadków niepotwierdzonych (w styczniu zarejestrowano **31** zakażeń, w lutym **101** zakażeń, w marcu **427** zakażeń potwierdzonych oraz **28** przypadków niepotwierdzonych). W następnych miesiącach odnotowano spadek zachorowań, tj. w II kwartale zarejestrowano **120** (w tym 16 przypadków niepotwierdzonych), w III kwartale **26** (w tym 2 przypadki niepotwierdzone). Ponownie zdecydowany wzrost zachorowań pojawił się w IV kwartale, zarejestrowano **675** zakażeń wirusem SARS-CoV-2, w tym **126** przypadków niepotwierdzonych. W roku 2023 zgłoszono do PPIS w Wieliczce **1236** przypadków zakażeń wirusem SARS-CoV-2, któremu ulegli mieszkańcy powiatu wielickiego oraz **172** przypadki niepotwierdzone zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

Liczby osób które zachorowały na COVID-19 na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2023 przedstawia poniższa tabela.

Miesiąc	ROK 2020	ROK 2021	ROK 2022	ROK 2023
Styczeń	0	290	4227	31
Luty	0	567	2493	101
Marzec	48	3117	717	427 (+28 p.m.)
Kwiecień	63	2184	90	91 (+14 p.m.)
Maj	8	255	28	13 (+2 p.m.)
Czerwiec	8	26	19	0
Lipiec	37	18	150	0
Sierpień	110	32	294	5
Wrzesień	95	49	408	19 (+2 p.m.)
Październik	888	272	169	75 (+14 p.m.)
Listopad	3639	1854	27	166 (+39 p.m.)
Grudzień	518	2791	38	308 (+73 p.m.)
RAZEM	5414	11455	8660	1236 (+172 p.m.)

*p.m. - przypadki możliwe (niepotwierdzone testem lub badaniem)

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

Pozostałe choroby zakaźne

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych chorób zakaźnych została przedstawiona w tabeli poniżej:

Choroby zakaźne w powiecie wielickim w latach 2020-2023

Jednostka chorobowa	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
COVID 19	5414	11455	8660	1236 (+172 p.m.)
Grypa	8241	10222	11710	10205
Borelioza	38	123	131	201 ↑
Zapalenie mózgu, opon mózgowych i posocznica	4	12	13	25 ↑
Pokąsani przez zwierzęta	19	50	84	112 ↑
Gruźlica	3	11	10	9
Ospa wietrzna	223	198	553	811 ↑
Choroby weneryczne (ogółem)	1	12	13	23 ↑
Salmonellozy	65	67	37	53 ↑
Krztusiec	11	1	1	6 ↑
Legionelloza	0	0	2	4 ↑

*p.m. - przypadki możliwe (niepotwierdzone testem lub badaniem)

Ponadto wystąpiły przypadki chorób tj. wirusowego zapalenia wątroby typ C -12, wirusowego zapalenia wątroby typ B -6 oraz zapalenia wątroby inne i nieokreślone -1.

Choroby przeciw którym istnieją szczepienia ochronne

Grypa

Odnotowano ogółem **10205** zgłoszeń zachorowań lub podejrzeń zachorowań na grypę sezonową, w tym **100** osób było hospitalizowanych. Odnotowano spadek zgłoszeń zachorowań na grypę w porównaniu do ubiegłego roku, natomiast wzrosła liczba osób hospitalizowanych z powodu grypy w 2023 roku (w 2022 roku 54 osoby były hospitalizowane). Nadmienić należy, iż spadek zgłoszeń zachorowań na grypę może wynikać ze zmian sposobu raportowania grypy. Z dniem 7 lipca 2023 r. ustał obowiązek przesyłania przez placówki medyczne do Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawozdań MZ-55 „Meldunek o zachorowaniach i podejrzaniach zachorowań na grypę”.

W zapobieganiu zachorowaniom na grypę dużą rolę odgrywają szczepienia ochronne. Szczepionka jest sezonowa i zalecana szczególnie osobom starszym, w stanach obniżonej odporności, przewlekle chorym, a także niektórym grupom zawodowym (pracownikom ochrony zdrowia, szkół, handlu, transportu, budownictwa i innych mających kontakt z dużą liczbą ludzi). W sezonie 2023/2024 szczepienia przeciw grypie realizowane są w podmiotach leczniczych (dzieci i dorośli) i aptekach ogólnodostępnych (dorośli). Na terenie powiatu wielickiego w 2023r. zaszczepiono przeciw grypie w (podmiotach leczniczych ogółem 3267 osób w tym - dzieci do lat 14 – 599, dorosłych - 2668) co stanowi jedynie 2,3% zaszczepionych w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców powiatu wielickiego - dane nie obejmują szczepień przeprowadzonych w aptekach.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

Ospa wietrzna

Zarejestrowano 811 przypadków zachorowań na ospę wietrzną co stanowi znaczny wzrost w stosunku do 2022 r. (553). Większość zachorowań dotyczyło dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym. U większości dzieci ospa wietrzna ma łagodny przebieg, jednak u niektórych jej przebieg jest ciężki albo pojawiają się powikłania: zakażenie bakteryjne skóry i tkanek miękkich, zapalenie płuc, zapalenie mózgu i inne powikłania neurologiczne. Ospa wietrzna ma cięższy przebieg u dorosłych powyżej 20 lat (ryzyko powikłań, a nawet zgonu jest 10-20 razy większe niż u dzieci). Szczepienie przeciw ospie wietrznej jest zalecane wszystkim osobom, które nie chorowały na ospę wietrzną i nie zostały wcześniej zaszczepione w ramach szczepień obowiązkowych albo zalecanych. Szczepienie przeciwko ospie wietrznej jest skuteczne i bezpieczne. Bezpłatne szczepienie przeciwko ospie wietrznej wg Programu Szczepień Ochronnych (PSO) przewidziane jest dla dzieci i młodzieży do ukończenia 19 roku życia między innymi z: upośledzeniem odporności o wysokim ryzyku ciężkiego przebiegu choroby, zakażonych HIV, przed leczeniem immunosupresyjnym lub chemioterapią oraz dla dzieci i młodzieży do ukończenia 19 roku życia z otoczenia osób ww., które nie chorowały na ospę wietrzną a także przebywające w zakładach opiekuńczo-leczniczych, rodzinnych domach dziecka, w żłobkach i klubach malucha. W 2023 r. wszystkich zaszczepionych przeciwko ospie wietrznej na terenie powiatu wielickiego zostało 847 osób w wieku od 0 do 19 r. życia oraz 4 osoby w wieku 20 lat i powyżej.

Wścieklizna i pokąsania przez zwierzęta

Na terenie powiatu wielickiego zarejestrowano 113 osób pokąsanych przez zwierzęta, potencjalnie zagrożonych wścieklizną. Na podstawie przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych stwierdzono pokąsanie w większości przez psy (65), koty (31) oraz przypadki pokąsań przez jeża (1), szczura (2), mysz (2), kaczkę (1), wiewiórkę (2), kreta (1), łoś (1), małpę (3), świnię (3). Zarejestrowano także 1 przypadek kontaktu ze szczepionką przeciw wściekliznie.

Nadzorowano przebieg szczepień przeciwko wściekliznie u 76 osób pokąsanych przez zwierzęta, w pozostałych 37 przypadkach nie było konieczności prowadzenia szczepień ze względu na ujemny wynik obserwacji zwierząt w kierunku wścieklizny potwierdzony zaświadczeniem weterynaryjnym.

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Zgłoszono 6 przypadków zachorowania na WZW typu B oraz zgłoszono 28 przypadków nosicieli HBs (bez objawów). Program Szczepień Ochronnych (PSO) zapewnia możliwość bezpłatnego szczepienia dużej grupy populacji tj. dzieci i młodzieży do 19 r. ż., studentów medycyny, osób z bliskiego otoczenia chorych na WZW B lub nosicieli antygenu HBs Ag, nosicieli przeciwciał wirusa wirusowego zapalenia wątroby typu C (HCV). Szczepienia wskazane są również dla pracowników mających kontakt z materiałem zakaźnym (biologicznym, pochodzenia ludzkiego). Bardzo ważną kwestią w zapobieganiu zakażeniom wirusem HBV jest informowanie społeczeństwa o możliwości podejmowania działań profilaktycznych w postaci szczepień ochronnych. W 2023 roku szczepieniom przeciw wzw B ze wskazań indywidualnych w ramach szczepień zalecanych poddało się 854 osoby. (wiek $\geq$ 20 lat).

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe

W 2023 r. zarejestrowano ogółem 494 przypadki zatruc pokarmowych i zakażeń jelitowych o etiologii bakteryjnej i wirusowej. Zróżnicowano zakażenia wywołane przez:

- pałeczki Salmonelli - 53,
- Clostridium difficile - 49
- rotawirusy - 29,
- norowirusy - 73,
- biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO - 277, w tym 86 dzieci do 2 lat,
- Giardioza (lamblioza) - 9,
- Yersinia enterocolitica lub pseudotuberculosis - 4.

Salmonellozy

Na terenie powiatu wielickiego zarejestrowano 53 przypadki zakażeń wywołanych pałeczkami *Salmonelli*. Zaobserwowano wzrost zachorowań w stosunku do roku ubiegłego (w 2022 r.- 37 przypadków).

Salmonelloza jest chorobą zakaźną. W zapobieganiu zakażeniom istotne jest przestrzeganie odpowiednich praktyk higienicznych, takich jak mycie rąk, gotowanie żywności w odpowiedni sposób, unikanie spożycia surowych lub niedogotowanych produktów spożywczych, a także odpowiednie przechowywanie i obróbka żywności.

Clostridium difficile

W powiecie wielickim w roku 2023 odnotowano 49 przypadków infekcji *C. difficile*, co świadczy o obecności tego patogenu w środowisku lokalnym oraz o jego wpływie na zdrowie publiczne. Infekcja *C. difficile* może prowadzić do różnorodnych objawów, od łagodnej biegunki po ciężkie zapalenie jelita grubego, a w skrajnych przypadkach nawet do zgonu. Szczególnie narażone na infekcję są osoby w podeszłym wieku, pacjenci szpitali i długoterminowych placówek opieki, a także osoby z obniżoną odpornością.

Norowirusy

Norowirusy są przyczyną ostrych infekcji przewodu pokarmowego, prowadzących do objawów takich jak wymioty, biegunka, bóle brzucha i gorączka. W powiecie wielickim w roku 2023 zarejestrowano 73 przypadki zachorowań na infekcję norowirusową, co wskazuje na obecność tych wirusów w lokalnej populacji. Zapobieganie rozprzestrzenianiu się norowirusów obejmuje przestrzeganie podstawowych zasad higieny, takich jak częste mycie rąk wodą z mydłem, szczególnie przed jedzeniem i po korzystaniu z toalety, a także unikanie kontaktu z osobami zakażonymi. Ważne jest również odpowiednie przechowywanie i przygotowywanie żywności, aby uniknąć jej zanieczyszczenia.

Rotawirusy

Rotawirusy są główną przyczyną wirusowych infekcji żołądkowo-jelitowych u dzieci, choć mogą również dotyczyć dorosłych. W powiecie wielickim w roku 2023 odnotowano 29 przypadków zachorowań na infekcję rotawirusową, co podkreśla istotność tej choroby w kontekście zdrowia publicznego, zwłaszcza wśród najmłodszych mieszkańców. Przenoszenie wirusa odbywa się głównie drogą fekalno-oralną, poprzez bezpośredni kontakt z osobami zakażonymi lub pośrednio, przez zanieczyszczoną żywność, wodę oraz powierzchnie. Wysoka zakaźność rotawirusów i ich zdolność do długotrwałego przetrwania na powierzchniach stwarzają wyzwania w zapobieganiu ich rozprzestrzenianiu. Dostępna jest skuteczna szczepionka przeciwko rotawirusom, która stanowi kluczowy element strategii prewencyjnych. Włączenie szczepień do rutynowych programów immunizacyjnych może znacząco przyczynić się do redukcji liczby przypadków ciężkich infekcji żołądkowo-jelitowych wśród dzieci.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

Choroby pozostałe

Borelioza

Borelioza, znana również jako choroba z Lyme, jest chorobą przenoszoną przez kleszcze, które są nosicielami bakterii *Borrelia burgdorferi*. Powiat wielicki, podobnie jak wiele innych regionów Polski, nie jest wolny od tego zagrożenia. W roku 2023 odnotowano 201 przypadków boreliozy, co stanowi istotny wskaźnik występowania tej choroby w tym obszarze. Choroba ta, jeśli nie zostanie szybko zdiagnozowana i leczona, może prowadzić do poważnych komplikacji zdrowotnych, w tym problemów z układem nerwowym, stawami czy sercem. Dlatego też ważne jest, aby mieszkańcy oraz odwiedzający powiat wielicki stosowali środki ochronne przed kleszczami i w przypadku ukąszenia, szybko reagowali, poszukując pomocy medycznej.

Legionelloza

Legionelloza, znana także jako choroba legionistów, jest zakażeniem bakteryjnym wywoływanym przez bakterie z rodzaju *Legionella*, które często występują w wodzie. W powiecie wielickim w roku 2023 odnotowano 4 przypadki zachorowań na legionellozę, co świadczy o rzadkości występowania tej choroby w tym regionie. Pomimo niewielkiej liczby przypadków, legionelloza pozostaje poważnym zagrożeniem zdrowia publicznego ze względu na potencjalnie ciężki przebieg choroby, w tym zapalenie płuc i ostrą niewydolność oddechową a także na fakt, że w porównaniu do ubiegłych lat wzrosła liczba zachorowań.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Zgłoszono 12 przypadków zachorowania na WZW typu C oraz zgłoszono 15 przypadków nosicieli HCV (bez objawów). Wirus zapalenia wątroby typu C stanowi poważny problem epidemiologiczny. Choroba ma przeważnie wieloletni, bezobjawowy przebieg. W 2023 roku odnotowano wzrost zachorowań na WZW typu C w stosunku do roku 2022 -3 przypadki.

Obecnie nie ma szczepionki przeciwko WZW typu C. Niezwykle ważne jest uwrażliwienie społeczeństwa oraz zwrócenie uwagi na okoliczności w jakich można zarazić się wirusem HCV. Istotne jest wczesne wykrywanie nowych przypadków oraz podjęcie skutecznego leczenia osób zakażonych, aby zapobiec zakażeniu kolejnych osób.

Choroby weneryczne

W powiecie wielickim w roku 2023 odnotowano 23 przypadki chorób wenerycznych tj. chlamydia -3 przypadki, rzeżączka -2 przypadki, kiła -11 przypadków, ludzki wirus niedoboru odporności (HIV) -7 przypadków.

Analiza wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych

POZIOM WYSZCZEPIALNOŚCI

W 2023 r. na terenie powiatu wielickiego nadzorem nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych (PSO) objęto 30 058 dzieci i młodzieży od 0 do 19 r.ż. Realizacja PSO prowadzona jest w 23 punktach szczepień. Punkty te realizują także szczepienia zalecane – niefinansowane ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia.

Wykonawstwo szczepień ochronnych zgodnie z obowiązującym PSO na rok 2023 r. na terenie powiatu wielickiego w poszczególnych grupach wiekowych w porównaniu do roku 2021 i 2022 przedstawia tabela „Analiza procentowa wykonania szczepień ochronnych w powiecie wielickim w latach 2021 -2023”. Dane pochodzą ze sprawozdań rocznych MZ-54 z realizacji szczepień ochronnych sporządzanych przez kierowników punktów szczepień.

Odnotowano wzrost poziomu zaszczepienia dzieci w 2 roku życia przeciwko odrze (measles), śwince (mumps) oraz różyczce (rubella) o 8 punktów procentowych, przeciw pneumokokom

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO
W ROKU 2023**

o 3 punkty procentowe, jak i wirusowemu zapaleniu wątroby typu B o 1 punkt procentowy. Wzrost zaszczepienia zaobserwowano również dla szczepionki przeciwko odrze, śwince oraz różyczce w 6 roku życia o 4 punktów procentowych oraz w 10 roku życia o 24 punkty procentowe.

Natomiast zaobserwowano znaczny spadek wykonawstwa szczepień u dzieci w 1 roku życia przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi o 7 punktów procentowych oraz przeciwko zakażeniu wirusem poliomyelitis o 5 punktów procentowych w porównaniu do roku 2022. Niższy odsetek zaszczepienia może wynikać z tego, że szczepienia realizowane są zgodnie z PSO i zgodnie z miesiącem urodzenia. Spadek wyszczepialności w 1 roku życia może być związany również z opóźnieniem szczepień w wyniku choroby dziecka czy też innych przeciwskażeń. W drugim roku życia poziom wyszczepialności na terenie powiatu wielickiego powinien osiągnąć oczekiwany poziom ponad 95%.

Wykonawstwo szczepień w pozostałych rocznikach podlegającym obowiązkowym szczepieniom ochronnym objętych opieką poradni dziecięcych na obszarze nadzorowanym przez PPIS w Wieliczce utrzymywało się na podobnym poziomie zaszczepienia w stosunku do roku poprzedniego.

Analiza procentowa wykonania szczepień ochronnych w powiecie wielickim w latach 2021 -2023

Rok życia	Rodzaj szczepienia	2021 %	2022 %	2023 %	Różnice 2022/2023 %
1 rok życia	WZW B 2+3 _x	86	87	88	+1
	DTP 3 _x	58	63	56	-7
	Polio 2 _x	60	62	57	-5
	HIB niepełne	57	59	57	-2
	PCV	43	60	58	-2
	RV (rotawirusy)	54	59	59	0
2 rok życia	WZW B 2+3 _x	98	97	98	+1
	DTP 3+4 _x	96	96	95	-1
	Polio 2+3 _x	95	96	96	0
	MMR	68	64	72	+8
	HIB	94	95	95	0
	PCV	95	93	96	+3
6 rok życia	DTP 5 _x	45	45	45	0
	Polio 4 _x	45	45	45	0
	MMR 2 _x	36	37	41	+4
10 rok życia	MMR 2 _x	58	62	86	+24
11 rok życia	MMR 2 _x	83	81	82	+1
14 rok życia	DTP 6 _x	59	54	57	+3
19 rok życia	Td	59	54	52	-2

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

NIEPOŻĄDANE ODCZYNY POSZCZEPIENNE (NOP)

W roku 2023 do PPIS w Wieliczce wpłynęło 12 zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP) u dzieci szczepionych w ramach Programu Szczepień Ochronnych (PSO). Wszystkie zgłoszone przypadki zostały zakwalifikowane i zgłoszone przez lekarzy POZ jako łagodne odczyny poszczepienne. Główne objawy zgłaszane to: podniesiona temperatura ciała od 38, 5°C do 39,5°C, rozdrażnienie i niepokój dziecka, wysypka drobnoplamista, ból i obrzęk w miejscu szczepienia, ropień podskórny z samoistnym opróżnieniem, bledność powłok skórnych, spadek ciśnienia krwi, u jednego dziecka wystąpiła biegunka. Zgłoszone niepożądane odczyny poszczepienne stanowią 0,6 ‰ w stosunku do podanych szczepionek w ramach PSO w 2023 r. (podano 19 876 szczepionek wydanych z magazynu PSSE). Zgodnie z aktualnym rozporządzeniem dotyczącym zgłaszania niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP), lekarz, który rozpoznał lub podejrzewa wystąpienie NOP, ma obowiązek zgłoszenia tego faktu do właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

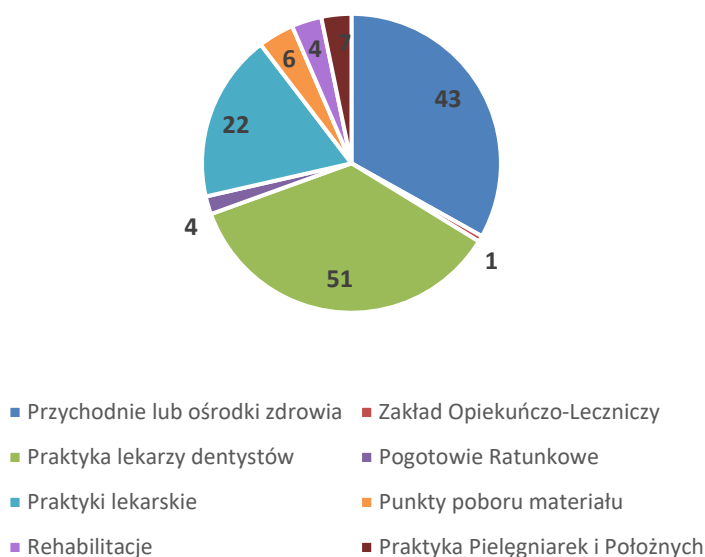
GOSPODARKA PREPARATAMI SZCZEPIONKOWYMI

Wykonywanie kwartalnych sprawozdań ze zużycia szczepionek przez świadczeniodawców odbierających preparaty z PSSE w Wieliczce pozwala na ciągły nadzór nad prawidłowym ich wykorzystaniem. Dystrybucja i przechowywanie preparatów szczepionkowych odbywa się zgodnie z zasadami "łańcucha chłodniczego". Każdy punkt szczepień zaopatrzony jest w lodówkę do przechowywania szczepionek, w której prowadzony jest całodobowy monitoring temperatury. Na każdym etapie transportu preparatów szczepionkowych nadzorowane jest prawidłowe zachowanie "łańcucha chłodniczego". W 2023 r. dla potrzeb realizacji PSO wydano z magazynu PSSE w Wieliczce 21 197 sztuk szczepionek.

Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego zakładów leczniczych

Pod nadzorem PPIS w Wieliczce znajduje się 161 obiektów leczniczych (138 podmiotów leczniczych oraz 23 punkty szczepień).

Podmioty lecznicze na terenie powiatu wielickiego

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

W 2023 roku przedstawiciele PPIS w Wieliczce przeprowadzili łącznie 139 kontroli w obiektach leczniczych. Przeprowadzono 116 kontroli w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego oraz 23 kontrole punktów szczepień. Nadzór sanitarny jest sprawowany w oparciu o obowiązujące przepisy prawne i wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS) z wykorzystaniem obowiązujących procedur kontrolnych.

Podmioty wykonujące działalność leczniczą kontrolowano pod względem stanu sanitarno technicznego i higienicznego oraz zabezpieczenia przeciwepidemicznego. Szczególną uwagę przywiązywano do kwestii wyposażenia placówek w sprzęt jednorazowego użytku, stosowania środków dezynfekcyjnych, postępowania z narzędziami i sprzętem medycznym, dezynfekcji narzędzi i powierzchni, skuteczności procesów sterylizacji narzędzi, postępowania z odpadami medycznymi i komunalnymi.

Rodzaje placówek oraz liczba skontrolowanych obiektów w 2023 roku:

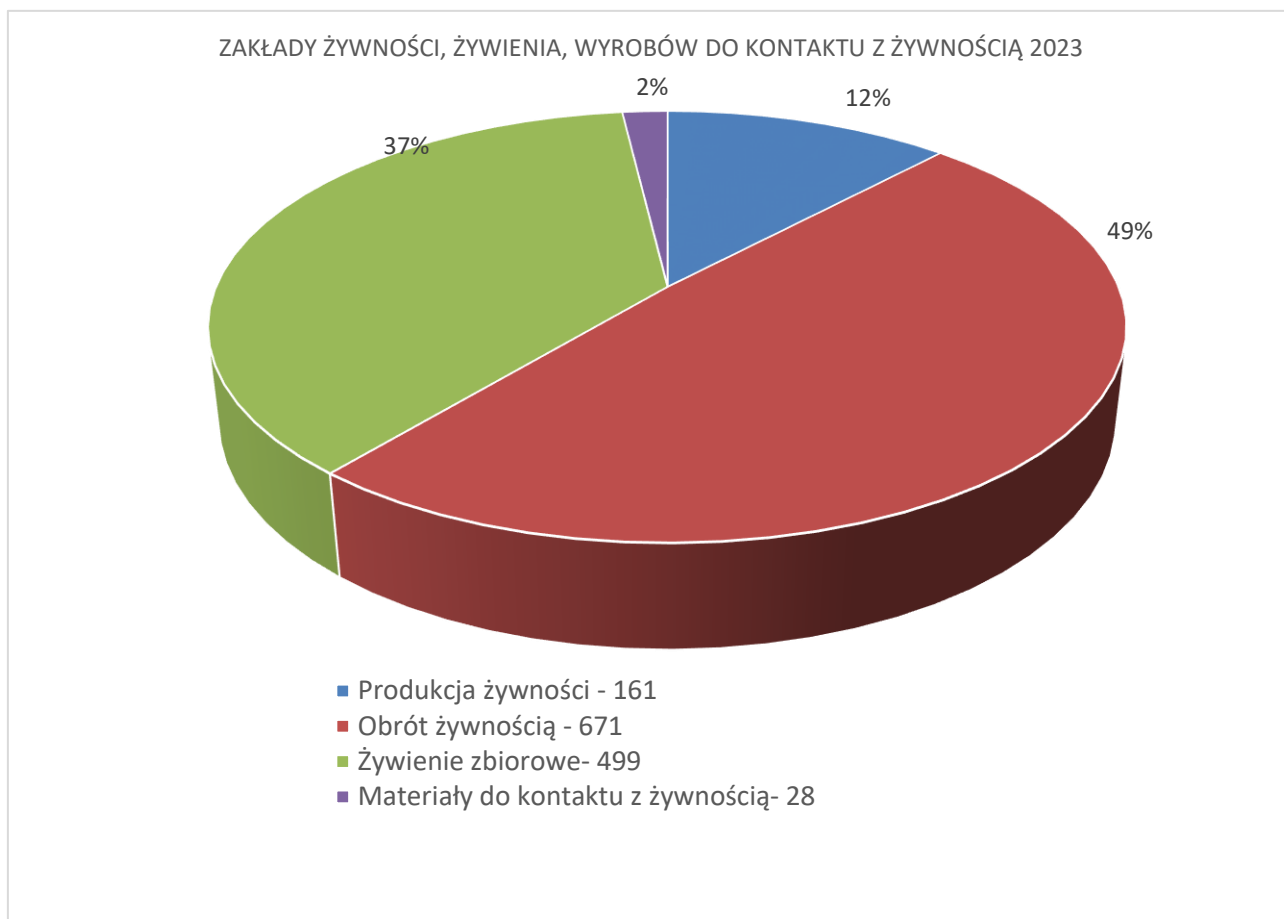
- Przychodnie i Ośrodki Zdrowia- łącznie z punktami szczepień **65** kontroli,(w tym **23** kontrole punktów szczepień)
- Zakład Opiekuńczo Leczniczy -**1**
- Praktyki Lekarzy Dentystów – **48**
- Praktyki Lekarskie – **10**
- Inne obiekty objęte nadzorem- **15**

Podczas kontroli w wyżej wymienionych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW ŻYWIENIA, ŻYWNOŚCI, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ.

W 2023 roku pod nadzorem znajdowało się 1359 zakładów (w 2022 roku- 1341). Przeprowadzono 719 kontroli sanitarnych (w tym 104 kontrole interwencyjne), 3 kontrole graniczne. (w 2022 roku- 612 kontroli sanitarnych, w tym 100 kontroli interwencyjnych). W 124 obiektach stwierdzono nieprawidłowości (w 2022 roku w 102 obiektach). Wystawiono łącznie 120 mandatów karnych na łączną kwotę 29150 zł (w 2022 roku 85 mandatów karnych na łączną kwotę 22 050 zł). Wydano 163 decyzje zatwierdzające zakład, 187 decyzji płatniczych i 23 decyzje nakazujące w tym 6 decyzji zakazu wprowadzania produktu do obrotu. Pobrano do badań laboratoryjnych 259 prób z czego 2 były kwestionowane (w 2022 roku 228 prób z czego 3 próby były kwestionowane). Skierowano 6 wniosków do Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o nałożenie kary pieniężnej na przedsiębiorców.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

Produkcja żywności

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieliczce (PPIS) w roku 2023 nadzorował łącznie 161 zakładów produkcji żywności tj.: wytwórnie lodów, automaty do lodów, wytwórnie tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych, piekarnie, ciastkarnie, przetwórnice owocowo-warzywne i grzybowe, browary i słodownie, wytwórnie napojów bezalkoholowych i rozlewnie piwa, zakłady garmazeryjne, zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego, wytwórnie makaronów, wytwórnie wyrobów cukierniczych, wytwórnie suplementów diety, produkcje pierwotne, rolniczy handel detaliczny, dostawców bezpośrednich, producentów żywności w warunkach domowych oraz inne wytwórnie żywności.

W w/w obiektach przeprowadzono łącznie 121 kontroli w 57 zakładach. Podczas czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości w 7 zakładach -najczęściej występujące nieprawidłowości: brak zapisów bądź niekompletna dokumentacja GHP/GMP/HACCP, zły stan techniczny zakładu, brak lub brak do wglądu orzeczeń lekarskich z przeprowadzonych badań do celów sanitarno epidemiologicznych, brak czystości w pomieszczeniach zakładu, brak środków do dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością, brak termometrów w urządzeniach chłodniczych.

Celem poprawy stanu sanitarno-higienicznego oraz technicznego wydano 16 decyzji administracyjnych z czego 5 dot. poprawy oznakowania środka spożywczego, 4 zakazujące wprowadzanie środka spożywczego do obrotu, 2 nakazujące wycofanie środka spożywczego z obrotu oraz 2 decyzje nakazujące poprawę stanu technicznego. Nałożono także 6 grzywien

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

w drodze mandatu karnego.

Do badań laboratoryjnych pobrano 65 prób z czego 2 były kwestionowane (1 próbka kwestionowana w związku z przekroczeniem pestycydu Chloropiryfos, natomiast druga zawierała niedopuszczalny w owym produkcie kwas sorbowy). W związku z powyższym utworzono formularz powiadomienia informacyjnego do systemu RASFF oraz skierowano 1 wniosek do Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o wymierzenie kary pieniężnej.

Obrót żywnością:

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieliczce (PPIS) w roku 2023 nadzorował łącznie 671 zakładów obrotu żywnością tj.:

Sklepy spożywcze

301 sklepów spożywczych w tym 39 supermarketów. Zatwierdzono 21 nowych zakładów. Skontrolowano 185 zakładów. Przeprowadzono łącznie 248 kontroli w tym 39 interwencyjnych. W 69 zakładach stwierdzono nieprawidłowości. W związku z powyższym wydano 3 decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu technicznego. Nałożono 72 grzywny w drodze mandatu karnego. Pobrano do badań laboratoryjnych 128 prób-próby niekwestionowane.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to: nieutrzymywany system HACCP- brak zapisów, brak termometrów, przeterminowane środki spożywcze, brak środków do dezynfekcji rąk, brak czystości i porządku w pomieszczeniach magazynowych, brudne urządzenia chłodnicze, brak lub brak do wglądu orzeczeń lekarskich z przeprowadzonych badań do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników, brak środków do dezynfekcji powierzchni mającej kontakt z żywnością, brudne regały, zniszczone powierzchnie ścian i sufitów w pomieszczeniach sklepu, zniszczone lamy chłodnicze, brak odzieży ochronnej.

Kioski spożywcze

36 zakładów- skontrolowano 7 kiosków. Przeprowadzono 8 kontroli, w tym 1 interwencyjną- nie stwierdzono nieprawidłowości. Pobrano 1 próbkę do badań laboratoryjnych- próba niewykwestionowana.

Magazyny hurtowe

56 zakładów- zatwierdzono 9 nowych hurtowni. Skontrolowano 39 zakładów. Przeprowadzono łącznie 72 kontrole sanitarne (w tym 12 interwencyjnych). W 3 obiektach stwierdzono nieprawidłowości (brak pełnej identyfikacji środków spożywczych, nieprawidłowa prezentacja na stronie internetowej suplementu diety, prowadzenie działalności bez złożonego wniosku o zatwierdzenie i wpis). Nałożono jedną grzywnę w drodze mandatu karnego. Pobrano 28 prób do badań laboratoryjnych-próby niekwestionowane.

Oraz 278 innych obiektów obrotu żywnością tj.: apteki, obiekty ruchome i tymczasowe z wyłączeniem zakładów żywienia zbiorowego, środki transportu, inne obiekty obrotu żywnością. W powyższych obiektach przeprowadzono 53 kontrole (w tym 4 interwencyjne). W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości w 3 obiektach (prowadzenie działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie oraz o wpis do Rejestru zakładów, brak bieżących zapisów GHP/GMP/HACCP).

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

W związku z powyższym nałożono 1 grzywnę w drodze mandatu karnego, a także skierowano 2 wnioski do Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o wymierzenie kary pieniężnej.

Do badań laboratoryjnych pobrano łącznie 6 prób, z których żadna nie była kwestionowana. Zatwierdzono 12 nowych obiektów.

Żywnienie zbiorowe

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieliczce (PPIS) w roku 2023 nadzorował łącznie 499 zakładów żywienia zbiorowego tj.:

Żywnienie zbiorowe otwarte

Zakłady żywienia zbiorowego otwartego (restauracje, zakłady małej gastronomii obiekty ruchome i tymczasowe, gospodarstwa agroturystyczne).

281 zakładów- skontrolowano 103 zakłady. Przeprowadzono łącznie 125 kontroli w tym 8 interwencyjnych. W 33 obiektach stwierdzono nieprawidłowości- wydano 6 decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu technicznego zakładu oraz nałożono 36 grzywien w drodze mandatu karnego.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości: brudne urządzenia chłodnicze, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, brak porządku i czystości w pomieszczeniach zakładu, brak lub brak do wglądu orzeczeń lekarskich z przeprowadzonych badań do celów sanitarno-epidemiologicznych, nieutrzymywany w pełnym zakresie system HACCP- brak zapisów, brak termometrów kontrolnych, brak odzieży ochronnej u pracownika, zły stan techniczny zakładu (zniszczone powierzchnie ścian i sufitów), brak środków do dezynfekcji rąk i do powierzchni mającej kontakt z żywnością, przeterminowane środki spożywcze. Pobrano 18 próbek do badań laboratoryjnych- próby niekwestionowane.

Skierowano trzy wnioski do Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o wymierzenie kary pieniężnej (2 wnioski wobec prowadzenia działalności w zakresie niezgodnym z decyzją o zatwierdzenie zakładu oraz 1 w związku z prowadzeniem działalności bez złożenia wniosku o wpis i zatwierdzenie).

Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego (stołówki pracownicze, bloki żywienia w domach opieki społecznej, stołówki w żłobkach i domach małego dziecka, stołówki w szkołach oraz stołówki w przedszkolach).

203 zakłady- skontrolowano 74 zakłady, w których przeprowadzono łącznie 75 kontroli w tym 2 interwencyjne. W trakcie przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości w 6 obiektach (brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładu, brudne urządzenia chłodnicze, brak środków do dezynfekcji rąk oraz powierzchni mającej kontakt z żywnością, brak zapisów GHP/GMP/HAACP oraz brak lub brak do wglądu orzeczeń lekarskich z przeprowadzonych badań do celów sanitarno- epidemiologicznych).

Wydano 1 decyzję ograniczającą zakres prowadzenia działalności (zakazującą produkcji i podawania posiłków przygotowywanych od surowca z wykorzystaniem jaj i surowego mięsa w związku ze stwierdzeniem bakterii z rodzaju *Legionella* w wodzie) oraz nałożono 3 grzywny w drodze mandatu karnego. W 49 obiektach dokonano skróconej oceny sposobu żywienia- nieprawidłowości nie stwierdzono. Zatwierdzono 15 nowych obiektów.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

Zakłady usług cateringowych.

15 obiektów- przeprowadzono 4 kontrole w 3 obiektach (w tym 1 interwencyjną). W trakcie przeprowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowości w 1 zakładzie. Nałożono 2 grzywny w drodze mandatu karnego. Pobrano 12 prób do badań laboratoryjnych- próby niekwestionowane.

Materiały i wyroby do kontaktu z żywnością:

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieliczce (PPIS) w roku 2023 nadzorował łącznie 28 obiektów tj.: Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (hurtownie, sklepy).

W powyższych obiektach przeprowadzono łącznie 7 kontroli. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości w jednym z zakładzie (nieprawidłowe oznakowanie materiałów do kontaktu z żywnością).

Nałożono 1 grzywnę w drodze mandatu karnego.

Pobór prób żywności oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością:

Łącznie w 2023 roku na terenie powiatu wielickiego pobrano do badań laboratoryjnych 259 prób (Kierunki badań oraz grupy produktów podano w zał. nr 1). Z czego 2 próby były kwestionowane.

Próby kwestionowane:

1 próba – Ziarno pszenicy nr partii: KNS87830, kraj pochodzenia: Słowacja, Dostawca: spoza powiatu wielickiego, **kierunek pestycydy – kwestionowane w związku przekroczeniem pestycydu Chloropiryfos**. W wyniku badania uzyskano wartość $0,022 \pm 0,011$ mg/kg, NDP dla Chloropiryfosu wynosi 0,01 mg/kg. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami przeprowadzono kontrolę interwencyjną, utworzono formularz powiadomienia informacyjnego do systemu RASFF. Przedmiotowe ziarno nie zostało użyte do produkcji w całości zostało przekazane do utylizacji w ilości 25640 kg.

1 próba – „Syrop Lipa Malina Kids” nr partii: 010123, kraj pochodzenia Polska, wyprodukowanego w zakładzie produkcyjnym z terenu powiatu wielickiego, **kierunek substancje dodatkowe – kwestionowane w związku ze stwierdzeniem niedopuszczalnego kwasu sorbowego**, w wyniku badania uzyskano wartość 1621 ± 162 mg/ l kwasu sorbowego, w przedmiotowym produkcie nie jest dopuszczone stosowanie kwasu sorbowego. W związku z powyższym przeprowadzono kontrolę interwencyjną, utworzono formularz powiadomienia informacyjnego do systemu RASFF. W wyniku przeprowadzonych działań zostało wycofanych 2451 sztuk kwestionowanego produktu.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

ZATRUCIA POKARMOWE

Na terenie powiatu wielickiego w 2023 roku nie odnotowano zbiorowego zatrucia pokarmowego.

DZIAŁANIA W RAMACH SYSTEMU RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed- System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach)

1. Powiadomienia otrzymane

W 2023 roku PPIS w Wieliczce otrzymał 8 powiadomień alarmowych (w 2022 r.-28 powiadomień) i 52 powiadomienia informacyjne (w 2022 r.- 25 powiadomień). W ramach podjętych działań przeprowadzono 39 kontroli interwencyjnych. Łącznie z powiatu wielickiego wycofano 3357 sztuk opakowań jednostkowych środków spożywczych i 25921,5 kg środków spożywczych luzem (zboże, sezam łuszczony, słonecznik czarny).

2. Powiadomienia zgłoszone

W 2023 roku PPIS w Wieliczce zgłosił dwa powiadomienia informacyjne:

- powiadomienie informacyjne dot. produktu pn.: Ziarno pszenicy nr partii: KNS87830, kraj pochodzenia: Słowacja dostawca spoza terenu powiatu wielickiego, w którym stwierdzono przekroczenie pestycydu Chloropiryfos, wycofano 25640 kg.

- powiadomienie informacyjne dot. „Syrop Lipa Malina Kids” nr partii: 010123, kraj pochodzenia Polska, wyprodukowanego w zakładzie produkcyjnym z terenu powiatu wielickiego, w którym stwierdzono niedozwolony dodatek: kwas sorbowy wycofano 2451 sztuk kwestionowanego produktu.

WZMOŻONE DZIAŁANIA

1. Przeprowadzono wzmożony nadzór nad sprzedażą mięsa wieprzowego i produktów pochodzenia wieprzowego, a także dziczyzny i produktów z niej otrzymanych oraz nad sposobem postępowania z odpadami gastronomicznymi w zakładach żywienia zbiorowego w związku z wystąpieniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF).

W ramach ww. nadzoru przeprowadzono łącznie 106 kontroli, w tym skontrolowano m.in.: zakłady żywienia zbiorowego, sklepy spożywcze. W 53 obiektach stwierdzono nieprawidłowości, wydano 4 decyzje administracyjne dot. poprawy stanu technicznego, 41 decyzji płatniczych oraz nałożono 41 grzywien w drodze mandatu karnego.

2. Przeprowadzono wzmożony nadzór nad obrotem grzybami świeżymi i suszonymi oraz objęto szczególnym nadzorem zakłady wykorzystujące je w produkcji, przetwórstwie i żywieniu zbiorowym. W ramach działań skontrolowano 3 zakłady żywienia zbiorowego i 16 sklepów spożywczych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w w/w zakresie.

3. Przeprowadzono wzmożony nadzór nad zakładami żywienia zbiorowego otwartego w związku ze wzmożonym ruchem turystycznym w związku z organizacją Igrzysk Europejskich. W ramach działań przeprowadzono 29 kontroli. W 10 obiektach stwierdzono

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

nieprawidłowości, wydano 10 decyzji płatniczych oraz nałożono 10 grzywien w drodze mandatu karnego.

4. Przeprowadzono wzmożony nadzór nad warunkami sprzedaży oraz pochodzenia owoców miękkich w miejscach sprzedaży hurtowej owoców i warzyw. Skontrolowano 3 hurtownie, w 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowości, wydano 1 decyzję płatniczą oraz nałożono 1 grzywnę w drodze mandatu karnego.

OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW KOMUNALNYCH

OCENA BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO WODY

Na obszarze powiatu wielickiego działają 4 przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjne zaopatrujące w wodę do spożycia tj.:

- **Zakład Gospodarki Komunalnej w Gdowie sp. z o. o. – Niegowić 90, 32-420 Gdów** - (wodociągi publiczne: Gdów i Cichawa), posiadający dwa Zakłady Uzdatniania Wody (ZUW), usytuowane w miejscowościach Cichawa i Gdów. Ponadto woda dla mieszkańców Gminy Gdów jest kupowana od ZGK w Wieliczce Sp. z o. o. oraz Gminnego Zakładu Komunalnego w Łapanowie.

WODOCIĄG PUBLICZNY CICHAWA

W ramach monitoringu prowadzonego przez PPIS w Wieliczce oraz w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowo - kanalizacyjne pobrano do badań w sumie 21 próbek wody.

Przeprowadzone analizy laboratoryjne nie wykazały kwestionowanych prób wody.

WODOCIĄG PUBLICZNY GDÓW

W ramach nadzoru prowadzonego przez PPIS w Wieliczce oraz w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowo - kanalizacyjne pobrano do badań w sumie 36 próbki wody.

W wyniku przeprowadzonych analiz laboratoryjnych stwierdzono trzy kwestionowane próbki wody pobrane w punkcie czerpalnym u konsumenta oraz na zakładzie uzdatniania wody.

W związku z powyższym przeprowadzono trzy postępowania administracyjne wydano 3 decyzje stwierdzające warunkową przydatności wody do spożycia, 6 komunikatów o jakości wody oraz pismo wydane przez PPIS w Wieliczce obligujące zarządcę wodociągu do podjęcia działań naprawczych.

Ponadto, w związku z jedną decyzją o warunkowej przydatności wody do spożycia wydaną przez PPIS w Bochni, który nadzoruje Wodociąg Zbiorowego Zaopatrzenia Chrostowa, którego zarządcą jest Gminny Zakład Komunalny - Łapanów i sprzedaje wodę do Zakładu Gospodarki Komunalnej w Gdowie zostało przeprowadzone jedno postępowanie administracyjne. Wydano

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia oraz 2 komunikaty.
Ponownie wykonane analizy laboratoryjne nie wykazały kwestionowanych prób wody.

- **„Wodociągi Niepołomice” sp. z o. o. - ul. Droga Królewska 27, 32-005 Niepołomice** - (wodociągi publiczne: Niepołomice i Podłęże), posiadające dwa Zakłady Uzdatniania Wody (ZUW) zlokalizowane w miejscowościach Wola Batorska oraz Podłęże. Ponadto przedsiębiorstwo zakupuje wodę od Wodociągów Miasta Krakowa S.A. (woda powierzchniowa).

WODOCIĄG PUBLICZNY NIEPOŁOMICE

W ramach monitoringu prowadzonego przez PPIS w Wieliczce oraz w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowo - kanalizacyjne pobrano do badań ogółem 32 próbki wody.

Stwierdzono trzy kwestionowane próby wody pobrane w punkcie czerpalnym u konsumenta oraz na zakładzie uzdatniania wody.

Po rozważeniu stopnia zagrożenia dla zdrowia faktu podwyższonego poziomu sodu oraz podwyższonego poziomu ogólnej liczby mikroorganizmów $(22\pm 2)^\circ\text{C}$ po $(68\pm 4)\text{h}$, PPIS w Wieliczce zobligował przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne do podjęcia działań naprawczych celem poprawy jakości wody.

Przeprowadzono działania naprawcze i pobrano próbki kontrolne – nie stwierdzono przekroczeń.

WODOCIĄG PUBLICZNY PODŁĘŻE

W ramach prowadzonego monitoringu przez PPIS w Wieliczce oraz w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowo - kanalizacyjne pobrano do badań w sumie 17 próbek wody.

Przeprowadzone analizy laboratoryjne nie wykazały kwestionowanych prób wody.

- **Wodociągi Gminy Kłaj Sp. z o. o., Łęzkowice 12, 32-015 Kłaj** - (wodociągi publiczne: Szarów I i Szarów II), posiadający dwa Zakłady Uzdatniania Wody (ZUW) zlokalizowane w miejscowości Szarów.
Należy nadmienić, że wod. Szarów 2 zaopatruje kilka domostw (umowy indywidualne) w gminie Bochnia m. Stanisławice natomiast wodociąg Szarów 1 posiada dwie strefy zaopatrzenia w wodę tj.: woda produkowana na SUW1 oraz woda kupowana od ZGK Sp. z o. o. w Gdowie (woda pochodzi z ZUW Cichawa).

WODOCIĄG PUBLICZNY SZARÓW 1

W ramach monitoringu prowadzonego przez PPIS w Wieliczce oraz w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowo - kanalizacyjne pobrano do badań w sumie 17 próbek wody.

Stwierdzono jedną kwestionowaną próbę wody pobraną na zakładzie uzdatniania wody.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

Po stwierdzeniu przekroczeń PPIS w Wieliczce zobligował przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne do podjęcia działań naprawczych celem poprawy jakości wody.

Przeprowadzono działania naprawcze i pobrano próbki kontrolne – nie stwierdzono przekroczeń.

WODOCIĄG PUBLICZNY SZARÓW 2

W ramach monitoringu prowadzonego przez PPIS w Wieliczce oraz w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowo - kanalizacyjne pobrano do badań w sumie 14 próbek wody.

Stwierdzono trzy kwestionowane próby wody pobrane na zakładzie uzdatniania wody oraz w punkcie czerpalnym u konsumenta. Przeprowadzono 1 postępowanie administracyjne dot. warunkowej przydatności wody do spożycia. Po stwierdzeniu przekroczeń PPIS w Wieliczce zobligował przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne do podjęcia działań naprawczych celem poprawy jakości wody.

Przeprowadzono działania naprawcze i pobrano próbki kontrolne – nie stwierdzono przekroczeń.

- **Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce Sp. z o. o. - ul. J. Jedynaka 30, 32-020 Wieliczka** -(wodociągi publiczne: Wieliczka i Węgrzce Wielkie), posiadający dwa Zakłady Uzdatniania Wody (ZUW) zlokalizowane w miejscowościach: Kraków-Bieżanów i Węgrzce Wielkie.

WODOCIĄG PUBLICZNY WIELICZKA

W ramach monitoringu prowadzonego przez PPIS w Wieliczce oraz w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowo - kanalizacyjne pobrano do badań w sumie 108 próbek wody.

Stwierdzono pięć kwestionowanych próbek wody pobranych w punkcie czerpalnym u konsumenta, na zakładzie uzdatniania wody oraz sieci wodociągowej.

Wydano 3 decyzje administracyjne dot. warunkowej przydatności wody do spożycia oraz 6 komunikatów. W przypadku niewielkich przekroczeń chemicznych które nie stwarzały zagrożenia dla życia i zdrowia PPIS w Wieliczce zobligował gminę Wieliczka do podjęcia działań naprawczych celem poprawy jakości wody.

Powtórne badania nie wykazały kwestionowanych prób wody.

WODOCIĄG PUBLICZNY WĘGRZCE WIELKIE

W ramach monitoringu prowadzonego przez PPIS w Wieliczce oraz w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowo - kanalizacyjne pobrano do badań w sumie 23 próbek wody.

Stwierdzono trzy kwestionowane próbki wody pobrane w punkcie czerpalnym u konsumenta, na zakładzie uzdatniania wody oraz sieci wodociągowej.

Wydano 2 decyzje administracyjne dot. warunkowej przydatności wody do spożycia oraz 4

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

komunikaty a także 2 decyzje zmieniające tj. prolongata terminu realizacji zawratych w decyzji. W przypadku niewielkich przekroczeń chemicznych które nie stwarzały zagrożenia dla życia i zdrowia . PPIS w Wieliczce zobligował gminę Wieliczka do podjęcia działań naprawczych celem poprawy jakości wody.

Powtórne badania nie wykazały kwestionowanych prób wody.

WODOCIĄG PUBLICZNY BISKUPICE

Z uwagi na fakt iż Gmina Biskupice nie posiada własnego ujęcia wody przeznaczonego do zbiorowego zaopatrywania w wodę pitną, woda do spożycia jest kupowana przez Urząd Gminy Biskupice od ZGK w Wieliczce sp. z o.o., ZGK w Gdowie sp. z o.o. oraz od „WODOCIĄGÓW NIEPOŁOMICE” sp. z o.o.

W ramach prowadzonego monitoringu przez PPIS w Wieliczce oraz w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez Gminę Biskupice pobrano do badań 33 próby wody.

W wyniku przeprowadzonych analiz laboratoryjnych stwierdzono dwie kwestionowane próbki wody pobrane w punkcie czerpalnym u konsumenta. Wydano 1 decyzje administracyjną dot. warunkowej przydatności wody do spożycia oraz dwa komunikaty, a w drugim przypadku PPIS w Wieliczce zobligował gminę Biskupice do podjęcia działań naprawczych celem poprawy jakości wody. Powtórne badania nie wykazały kwestionowanych prób wody.

Legionella

W ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody zgodnie z harmonogramem dokonano poboru ciepłej wody użytkowej celem sprawdzenia ewentualnego skażenia wodnej sieci wewnętrznej budynków bakteriami Legionella sp. Woda była pobierana w obiektach zamieszkania zbiorowego (obiekty świadczące usługi hotelarskie) oraz w placówkach pomocy społecznej.

W 2023 roku pobrano wodę do analiz mikrobiologicznych w kierunku wykrycia bakterii Legionella sp. ogółem w **8** obiektach znajdujących się na terenie powiatu wielickiego; w sumie pobrano **24** próby wody.

Na podstawie wykonanych badań stwierdzono **4** kwestionowane próbki ciepłej wody użytkowej pobranej w 2 obiektach, w których prowadzona jest całodobowa opieka nad osobami starszymi i chorymi.

W wyniku przeprowadzonych postępowań administracyjnych wydano w sumie **2** decyzje administracyjne stwierdzające, iż sieć wodna została skolonizowana przez pałeczki Legionella w stopniu średnim (1 decyzja) oraz wysokim (1 decyzja) oraz nakazujące podjęcie działań interwencyjnych. Ponadto w przypadku skażenia sieci wodociągowej bakteriami Legionella sp. w stopniu wysokim stwierdzono, iż woda nie nadaje się do pryszniców.

Zarządcy obiektów przedłożyli PPIS w Wieliczce sprawozdania z wykonanych powtórnie badań kontrolnych, które nie wykazały ponadnormatywnej ilości bakterii Legionella sp.

W ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez zarządców budynków stwierdzono w 14 obiektach kwestionowane próby wody z czego:

- skażenie bardzo wysokie – 2 obiekty;
- skażenie wysokie – 6 obiektów;
- skażenie średnie – 6 obiektów.

W związku z otrzymanymi kwestionowanymi sprawozdaniami przeprowadzone zostały postępowania administracyjne stwierdzające, iż sieć wodna została skolonizowana przez

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

pałeczki Legionella sp. oraz nakazujące podjęcie odpowiednich działań interwencyjnych. Ponadto w przypadku stwierdzenia skażenia w stopniu bardzo wysokim nakazano wyłączenie z eksploatacji urządzeń i instalacji ciepłej wody, natomiast w przypadku skażenia sieci wodociągowej bakteriami Legionella sp. w stopniu wysokim stwierdzono, iż woda nie nadaje się do pryszniców

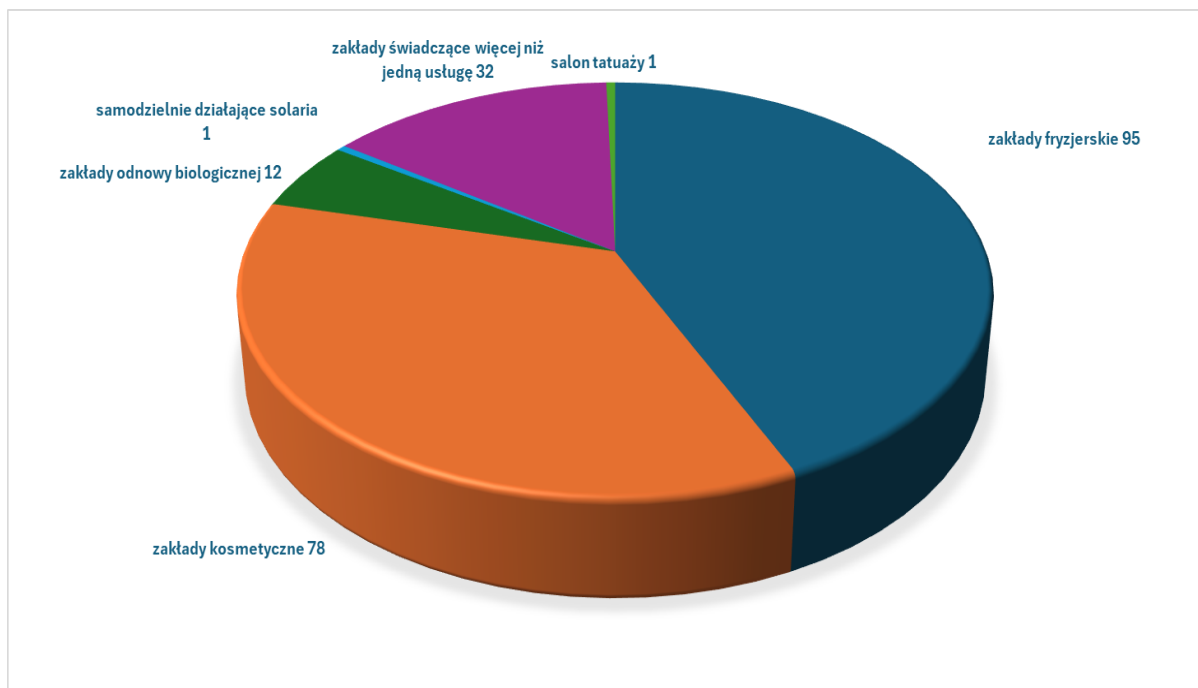
Zarządcy obiektów przedłożyli PPIS w Wieliczce sprawozdania z wykonanych powtórnie badań kontrolnych, które nie wykazały ponadnormatywnej ilości bakterii Legionella sp.

OCENA OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

ZAKŁADY FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE I ODNOWY BIOLOGICZNEJ

W roku 2023 PPIS w Wieliczce nadzorował **219** obiekty tj.:

- 95 zakładów fryzjerskich
- 78 zakładów kosmetycznych
- 12 zakładów odnowy biologicznej
- 1 zakład tatuażu
- 1 samodzielnie działające solarium
- 32 zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług w zakresie fryzjerstwa, kosmetyki i odnowy biologicznej.

Obiekty fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej oraz solaria nadzorowane przez PPIS.

Kontrolą objęto **160** zakładów tj:

- zakłady fryzjerskie – skontrolowano 69 obiektów;
- zakłady kosmetyczne – skontrolowano 61 obiektów;
- zakłady odnowy biologicznej – skontrolowano 11 obiektów;

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

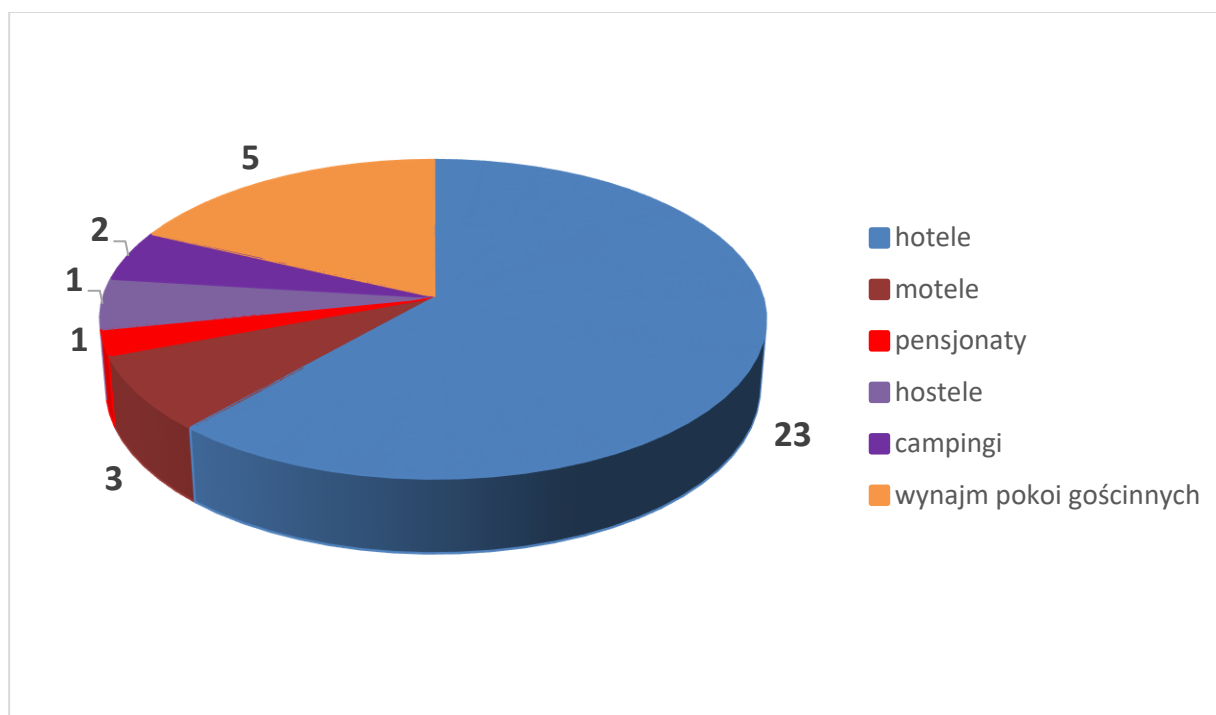
- solarium – obiekt został skontrolowany;
- zakład tatuażu – obiekt został skontrolowany;
- zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług w zakresie fryzjerstwa, kosmetyki i odnowy biologicznej – skontrolowanych zostało 17 obiektów.

Przeprowadzona kontrola w jednym obiekcie wykazała uchybienia techniczne, w związku z czym przeprowadzone zostało postępowanie administracyjne. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie uchybień.

OBIEKTY ŚWIADCZĄCE USŁUGI HOTELARSKIE

Nadzorem sanitarnym w 2023 roku objętych było 35 obiektów świadczących usługi hotelarskie, wśród których znajduje się:

- 23 hotele
- 2 motele
- 1 pensjonat
- 1 hostel
- 3 campingi
- 5 obiektów działających w zakresie wynajmu pokoi gościnnych

Obiekty świadczące usługi hotelarskie nadzorowane przez PPIS.

Kontrolą objęto 31 obiektów tj:

- 23 hotele
- 2 motele
- 3 campingi
- 3 obiekty działające w zakresie wynajmu pokoi gościnnych.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

W trakcie przeprowadzonych kontroli w dwóch hotelach oraz w jednym motelu stwierdzone zostały uchybienia higieniczno-sanitarne i techniczne, a w jednym hotelu i pensjonacie kontrole wykazały nieprawidłowości sanitarno-higieniczne, oraz w jednym motelu nieprawidłowości techniczne, w związku z czym została wydana decyzja administracyjna.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ I PLACÓWKI ZAPEWNIAJĄCE CAŁODOBOWĄ OPIEKĘ

W 2023 roku na obszarze powiatu wielickiego nadzorem objętych było w sumie 10 placówek prowadzących działalność w zakresie pomocy społecznej, w tym:

- 4 Domy Pomocy Społecznej
- 6 placówek zapewniających całodobową opiekę.

W ubiegłym roku skontrolowane zostały wszystkie placówki, przeprowadzono 10 kontroli sanitarnych.

Podczas przeprowadzanych kontroli w jednym Domu Pomocy Społecznej stwierdzono nieprawidłowości techniczne, natomiast w placówce zapewniającej całodobową opiekę stwierdzono uchybienie higieniczno-sanitarne, związku z czym wydano decyzję administracyjną.

INNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ

Pod nadzorem PPIS w Wieliczce znajdowało się 7 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (Środowiskowe Domy Samopomocy, Warsztaty Terapii Zajęciowej). Placówki prowadzą działalność w zakresie dziennej opieki nad osobami starszymi, chorymi somatycznie i niepełnosprawnymi intelektualnie, a także prowadzenia zajęć w ramach terapii zajęciowej. Skontrolowano 2 placówki. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-higienicznych i technicznych.

NOCLEGOWNIA

W 2023 roku na obszarze powiatu wielickiego działała noclegownia znajdująca w Wieliczce, która jest przeznaczona dla osób uzależnionych od narkotyków. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

USTĘPY PUBLICZNE

Na koniec 2023 roku nadzorem sanitarnym objętych było w sumie 8 stałych ustępów publicznych. Wszystkie ustępy publiczne podłączone są do sieci wodno – kanalizacyjnej. Skontrolowano 6 obiektów; przeprowadzono 6 kontroli - nie stwierdzono nieprawidłowości.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

MIEJSCA REKREACJI WODNEJ

W 2023 roku na terenie powiatu wielickiego nadzorem sanitarnym objęto 3 miejsca rekreacji wodnej:

- Kąpielisko "Bobrowe Rozlewisko", usytuowane w miejscowości Zabierzów Bocheński. Obiekt działa od 2012 roku. W roku ubiegłym przeprowadzono kontrolę obiektu, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości. Ponadto pobrano w ramach nadzoru sanitarnego do analiz laboratoryjnych 1 próbę wody, natomiast zarządca obiektu w okresie jego użytkowania pobrał kolejne 4 próby wody. Jedna analiza laboratoryjna wykazała kwestionowaną próbę wody pod względem mikrobiologicznym. PPIS w Wieliczce wydał decyzję administracyjną o zakazie kąpieli wraz z komunikatami. W roku 2023 wydano 4 oceny o przydatności wody do kąpieli.
- Kąpielisko "Kuter Port", znajdujące się w miejscowości Marszowice działa od 2020 roku. Przeprowadzona kontrola kąpieliska nie wykazała nieprawidłowości sanitarno-higienicznych. Przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 1 próbę wody. Ponadto zarządca kąpieliska podczas trwania sezonu kąpielowego pobrał 4 próby wody. Na podstawie przeprowadzonych badań laboratoryjnych nie stwierdzono przekroczeń wartości badanych parametrów. Wydano 5 ocen o przydatności wody do kąpieli.
- Kąpielisko "Dolina Raby", znajduje się w miejscowości Kłaj działa od 2023 r. Przeprowadzona kontrola kąpieliska nie wykazała nieprawidłowości sanitarno-higienicznych. Przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 1 próbę wody. Ponadto zarządca kąpieliska podczas trwania sezonu kąpielowego pobrał 3 próby wody. Na podstawie przeprowadzonych badań laboratoryjnych nie stwierdzono przekroczeń wartości badanych parametrów. Wydano 4 oceny o przydatności wody do kąpieli.

BASENY KĄPIELOWE

Na terenie powiatu wielickiego nadzorem sanitarnym objęte były trzy baseny kąpielowe – kryte. Podczas kontroli przeprowadzonej na basenie zlokalizowanym w Wieliczce stwierdzono uchybienia techniczne w związku z czym wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości. Ponadto w ramach kontroli jakości wody na basenach była pobierana woda do badań laboratoryjnych:

- Basen Kąpielowy – ul. Korczaka 5, 32-005 Niepołomice - w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego PPIS w Wieliczce pobrał do badań w sumie 8 prób wody. Zarządca basenu w ramach kontroli wewnętrznej pobrał 138 próbki wody, z których 106 spełniało wymagania, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, natomiast w 40 stwierdzono przekroczenia. Stwierdzone przekroczenia parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych nie powodowały bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi. Zarządca basenu w trybie natychmiastowym podejmował działania naprawcze. Ponowne analizy nie wykazały przekroczeń.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

Należy nadmienić, że w roku 2023 wydano jedną decyzję administracyjną dot. badania jakości wody na basenie kąpielowym zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem.

- Basen Kąpielowy znajdujący się w Centrum Edukacyjno – Rekreacyjnym „SOLNE MIASTO” - ul. Kościuszki 15, 32-020 Wieliczka w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego PPIS w Wieliczce pobrał do badań w sumie 11 prób wody. Ponadto w ramach kontroli wewnętrznej pobrano 217 prób wody w których 178 było przydatnych do kąpeli, natomiast 50 nie spełniało wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.
Stwierdzone przekroczenia parametrów fizykochemicznych w 35 próbkach wody nie powodowały bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi, w jednym przypadku wystąpiło poważne przekroczenie mikrobiologiczne w związku z czym niecka została zamknięta, w pozostałych 14 przypadkach przekroczenie mikrobiologiczne nie wymagało wyłączenia z eksploatacji niecek.
Zarządca basenu w trybie natychmiastowym podejmował działania naprawcze oraz ponownie przeprowadzał analizy, które nie wykazywały przekroczeń.
- Basen Kąpielowy zlokalizowany na terenie Ośrodka Kuter Port w Marszowicach w ramach kontroli wewnętrznej pobrano 72 próby wody oraz 16 próbek wody przed otwarciem – 30 nie spełniało wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Stwierdzone przekroczenia parametrów fizykochemicznych nie powodowały bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi, jedynie w przypadku wystąpienia poważne przekroczenie mikrobiologiczne tj. pseudomonas auerigonsa oraz wysokiej ogólnej liczby mikroorganizmów - niecka została zamknięta w pozostałych przypadkach przekroczenie mikrobiologiczne nie wymagało wyłączenia z eksploatacji niecek. Zarządca basenu w trybie natychmiastowym podejmował działania naprawcze oraz ponownie przeprowadzał analizy, które nie wykazywały przekroczeń.

OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Na terenie powiatu wielickiego kontrolą objęto w roku 2023 obiekty użyteczności publicznej tj.: kino, muzeum, parkingi, noclegownia, stacje pliw stacje i przystanki kolejowe, przystanki końcowe dla środków transportu drogowego komunikacji publicznej, trasa turystyczna, piaskownice, i obiekty sportowe. Przeprowadzono ogółem 20 kontroli – w jednym obiekcie stwierdzono nieprawidłowości techniczne, w związku z czym wydano decyzję administracyjną.

CMENTARZE

Na obszarze powiatu wielickiego znajduje się ogółem 27 cmentarzy, z których jeden (Cmentarz Komunalny w Wieliczce) administrowany jest przez Zarząd Cmentarza Komunalnego w Wieliczce. Pozostałe cmentarze są zarządzane przez parafie, na terenie których są usytuowane.

W 2023 roku przeprowadzonych zostało 13 kontroli – nie stwierdzono nieprawidłowości.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

PLACE TARGOWE

Na obszarze powiatu wielickiego nadzorem w 2023 roku objęte były trzy place targowe, znajdujące się w Gdowie, w Niepołomicach oraz w Wieliczce. Skontrolowane zostały wszystkie targowiska; przeprowadzono 3 kontrole sanitarne – bez uwag.

PRALNIE PUBLICZNE

W powiecie wielickim nadzorem objętych było w sumie 8 obiektów, które w ramach prowadzonej działalności świadczyły usługi pralnicze. W 2023 skontrolowano 2 obiekty, przeprowadzono 2 kontrole sanitarne, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

IMPREZY MASOWE

Do PPIS w Wieliczce wpłynęło 8 wniosków w sprawie wydania opinii sanitarnej dot. imprez masowych. Po przeprowadzonej analizie przedłożonej dokumentacji przez organizatorów imprez masowych PPIS w Wieliczce wydał 8 pozytywnych opinii sanitarnych dot. organizacji imprezy masowych.

EKSHUMACJE ZWŁOK I SZCZĄTKÓW LUDZKICH

W 2023 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieliczce w związku ze złożonymi wnioskami wydał ogółem 22 decyzje administracyjne zezwalające na ekshumacje zwłok i szczątków ludzkich.

Ponadto wydano 3 decyzje zezwalające na wywóz zwłok z Rzeczypospolitej Polskiej poza jej granice.

Przedstawiciele PPIS w Wieliczce uczestniczyli w przeprowadzaniu 18 ekshumacji. Wydano w sumie 17 opinii sanitarnych dotyczących sprowadzenia do Rzeczypospolitej Polski z zagranicy zwłok, lub urn zawierających szczątki ludzkie powstałe w wyniku spopielenia zwłok.

OCENA HIGIENICZNYCH WARUNKÓW PRACY W ZAKŁADACH PRACY, CHOROBY ZAWODOWE, NADZÓR NAD PRODUKTAMI BIOBÓJCZYMI I KOSMETYCZNYMI

NADZÓR

W 2023 r. w powiecie wielickim nadzorem sanitarnym objętych zostało **541** zakładów pracy, w których istnieje potencjalne zagrożenie dla zdrowia pracowników m.in. w związku z występowaniem w procesach technologicznych czynników szkodliwych tj. zapylenie, hałas, wibracje, czynniki rakotwórcze lub mutagenne, substancje i preparaty niebezpieczne, produkty biobójcze, czynniki biologiczne. W 2023 r. skontrolowano **217** zakładów, w których zatrudnionych było **13286** pracowników. W **60** zakładach stwierdzono nieprawidłowości, które

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

najczęściej dot. braku badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy, braku rejestru oraz kart badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, brak należytego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń socjalno-sanitarnych, braku przedłożenia do wglądu dokumentu potwierdzającego zgodność natężenia oświetlenia sztucznego z Polską Normą na stanowiskach pracy, braku opracowania oceny ryzyka zawodowego, brak rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawiania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, a także braku rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

PPIS w Wieliczce wydał **65** decyzji administracyjnych z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego dotyczących m.in. przeprowadzenia pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy, założenia rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy oraz założenia karty badań i pomiarów, opracowania oceny ryzyka zawodowego, a także poprawy stanu technicznego pomieszczeń socjalno- sanitarnych.

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego w kontrolowanych zakładach uzyskano poprawę warunków pracy w zakresie stanu technicznego pomieszczeń, wyegzekwowano prawidłową częstotliwość badań środowiskowych, prawidłową ocenę ryzyka zawodowego.

NARAŻENIE PRACOWNIKÓW NA CZYNNIKI SZKODLIWE WYSTĘPUJĄCE W ŚRODOWISKU PRACY

W 2023 r. spośród **217** skontrolowanych zakładów:

- w **16** zakładach wystąpiły przekroczenia najwyższych dopuszczalnych natężeń (zwanymi dalej NDN) hałasu na stanowiskach pracy wynikające z procesów technologicznych (stosowanych maszyn, urządzeń),
- w **1** zakładzie wystąpiły przekroczenia NDN drgań mechanicznych o działaniu miejscowym.

W zakładach zlokalizowanych na terenie powiatu wielickiego, w przekroczeniach normatywów higienicznych NDN hałasu oraz najwyższych dopuszczalnych stężeń (zwanymi dalej NDS) pyłu i czynnika chemicznego, pracuje ogółem 303 pracowników. Wszyscy pracownicy zostali wyposażeni w odpowiednie środki ochrony indywidualnej narządów słuchu, których stosowanie jest kontrolowane przez służby BHP. Ochronniki dostosowane są do narażenia oraz indywidualnej potrzeby pracownika. Pracownicy pracujący w przekroczeniach ponadnormatywnych poddawani są badaniom specjalistycznym - audiometrycznym. W zakładach, w których występują przekroczenia dopuszczalnych norm NDN hałasu, wprowadzono program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas oraz drgania, m.in. poprzez ograniczenie czasu i poziomu narażenia oraz liczby pracowników narażonych na hałas i drgania oraz poprzez stosowanie środków ochrony zbiorowej (konserwacja urządzeń). W zakładach, gdzie nie jest możliwe uniknięcie lub wyeliminowanie ryzyka zawodowego wynikającego z narażenia na hałas za pomocą środków organizacyjno – technicznych pracodawca udostępnia środki ochrony słuchu oraz nadzoruje prawidłowość ich stosowania.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

CZYNNIKI RAKOTWÓRCZE

W 33 nadzorowanych zakładach występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne, wynikające z technologii produkcji, stosowanych substancji i mieszanin chemicznych, materiałów produkcyjnych. Ogółem w narażeniu na działanie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym pracuje 637 pracowników. W roku 2023 skontrolowano 17 zakładów, w których 396 pracowników wykonuje pracę w narażeniu na czynniki rakotwórcze. W 10 skontrolowanych zakładach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące m.in. braku rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym oraz braku rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Wszczęto 10 postępowań administracyjnych w następstwie których wydano 10 decyzji administracyjnych.

Środki profilaktyczne podejmowane przez ww. zakłady to m. in. stosowanie miejscowej lub ogólnej wentylacji, stosowanie środków ochrony indywidualnej, wyznaczenie obszarów zagrożenia i zaopatrzenie ich w znaki ostrzegawcze i informacyjne. W roku 2023 nie stwierdzono choroby zawodowej spowodowanej pracą w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi.

ZADANIA ZLECONE PRZEZ GIS

PPIS w Wieliczce realizował w roku 2023 zadania polecane przez Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczące m.in.:

1. Prowadzenia działań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami oraz prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3.
2. Przeprowadzenia kontroli w ramach zharmonizowanego projektu REF 11, dotyczącego kontroli kart charakterystyki.
3. Prowadzenia nadzoru nad bezpieczeństwem produktów kosmetycznych z uwzględnieniem kontroli dokumentacji u osób odpowiedzialnych.
4. Udzielania informacji o radonie, m.in. o jego znaczeniu i możliwościach prostych i efektywnych kosztowo pomiarów poziomów aktywności radonu w pomieszczeniach. Udzielania porad i informacji w zakresie narażenia na radon w pomieszczeniach oraz związanych z narażeniem na radon zagrożeń dla zdrowia, na temat znaczenia przeprowadzania pomiarów radonu oraz na temat dostępnych środków technicznych służących ograniczeniu występujących stężeń radonu.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

CHOROBY ZAWODOWE

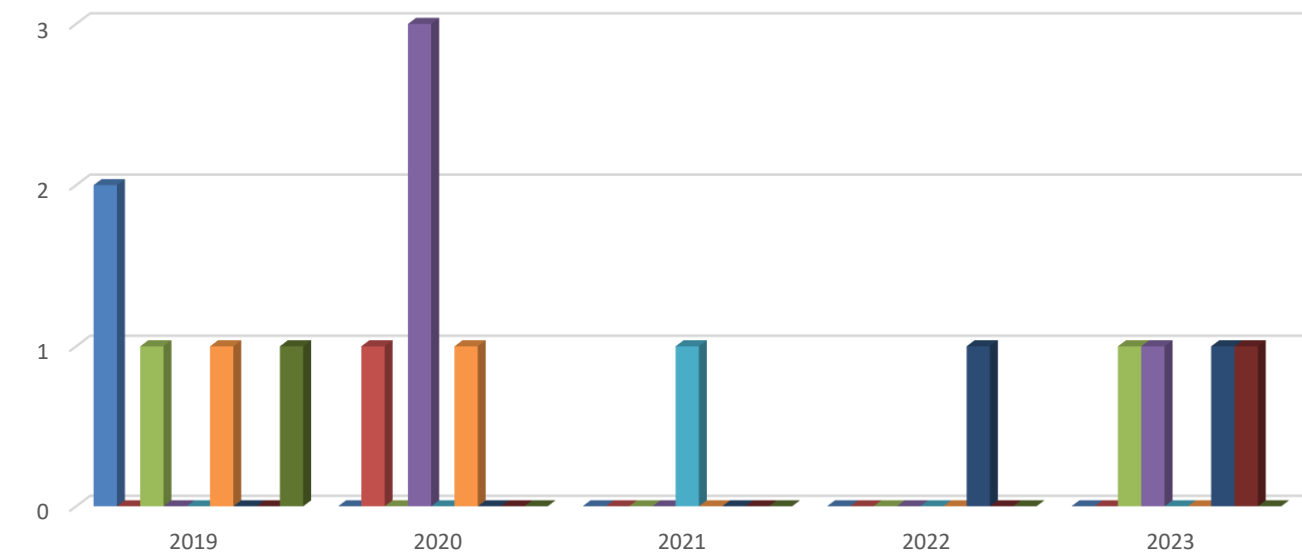
W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieliczce wszczął **19** postępowań administracyjnych dotyczących chorób zawodowych, natomiast wydał **9** decyzji administracyjnych w tym:

- 4 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej;
- 5 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej;

Ponadto opracowano **35** kart oceny narażenia zawodowego (wizytacje) oraz **38** kart oceny narażenia zawodowego na podstawie przesłuchania, na potrzeby prowadzonych postępowań administracyjnych dot. chorób zawodowych lub postępowań prowadzonych przez innych Inspektorów na terenie województwa małopolskiego.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

Wykaz jednostek chorobowych powodujących choroby zawodowe na terenie powiatu wielickiego
w latach 2019-2023

■ Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne (poz. 1)

■ Pylice płuc, pylice wywołane pyłami metali (poz. 3.8)

■ Astma oskrzelowa (poz. 6)

■ Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosi i trwałą dysfonią (poz. 15.3)

■ Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie ścięgna i jego pochewki (poz. 19.1)

■ Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka (poz. 20.1.)

■ Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (poz. 26)

■ Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych (poz. 15.2)

■ Alergiczny nieżyt nosa (poz. 12)

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

NADZÓR NAD PRODUKTAMI BIOBÓJCZYMI

W 2023 roku skontrolowano **4** zakłady wytwarzania i obrotu produktami biobójczymi. Łącznie przeprowadzono **10** kontroli, podczas których oceniano obiekty w zakresie prowadzonej dokumentacji oraz oznakowania produktów. W **1** zakładzie stwierdzono nieprawidłowości dotyczące wprowadzania produktu biobójczego, w związku z czym zostało wszczęte postępowanie administracyjne, w następstwie którego wydano decyzję administracyjną dot. zaprzestania wprowadzania do obrotu produktu biobójczego bez wymaganego pozwolenia na obrót produktem biobójczym.

NADZÓR NAD KOSMETYKAMI

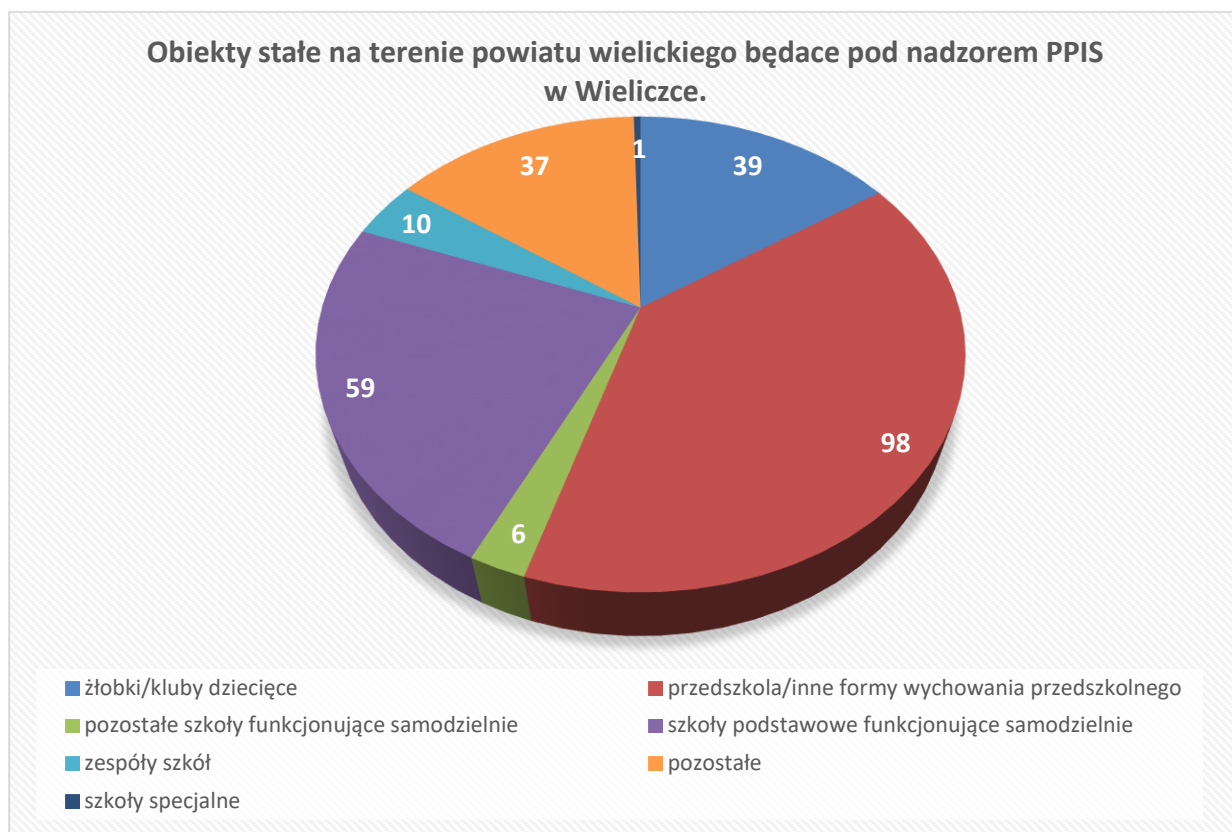
W 2023 roku skontrolowano **15** obiektów wytwarzania, konfekcjonowania i obrotu produktami kosmetycznymi. Łącznie przeprowadzono **35** kontroli, w tym 11 kontroli sanitarnych przeprowadzono w obiektach obrotu kosmetykami, 11 kontroli sanitarnych w zakładach produkujących kosmetyki, 13 kontroli sanitarnych w zakładach produkujących i konfekcjonujących kosmetyki. Podczas kontroli oceniano obiekty w zakresie prowadzonej dokumentacji oraz oznakowania produktów. W **3** zakładach produkujących produkty kosmetyczne oraz wytwarzających i konfekcjonujących produkty kosmetyczne stwierdzono nieprawidłowości dotyczące dokumentacji oraz oznakowania produktów, w związku z czym wszczęto **30** postępowań administracyjnych, w następstwie których wydano **30** decyzji administracyjnych, w tym **8** kar pieniężnych na łączoną kwotę 11 000 zł.

Pobrano **14** prób do badań laboratoryjnych, w tym **5** w kierunku mikrobiologicznym i **9** w kierunku fizykochemicznym. W pobranych próbach kosmetyków nie stwierdzono przekroczeń norm fizykochemicznych oraz mikrobiologicznych.

DZIAŁANIA W RAMACH SYSTEMU RAPEX (Rapid Alert System for Dangerous Non- Food Products)

W 2023 roku otrzymano **10** zgłoszeń w ramach systemu RAPEX dotyczące produktów kosmetycznych – JFENZI Ardagio Decor o numerze notyfikacji A12/00339/23, JFENZI Savoir Nuit o numerze notyfikacji A12/00340/23, JFENZI Gossi Platinum o numerze notyfikacji A12/00341/23, JFENZI Gossi Men o numerze notyfikacji A12/00729/23, JFENZI Victorious o numerze notyfikacji A12/00795/23, JFENZI La' amore o numerze notyfikacji A12/00809/23, JFENZI ENGINE o numerze notyfikacji A12/00810/23, JFENZI Night Desso o numerze notyfikacji A12/00830/23, JFENZI One Pearl for women o numerze notyfikacji A12/02626/23, JFENZI Anatheia Eau de Parfum women o numerze notyfikacji A12/02633/23, w związku z czym przeprowadzono **3** kontrole interwencyjne, w następstwie których wydano **3** decyzje administracyjne nakazujące wycofać z obrotu produkty kosmetyczne oraz wydano **3** kary pieniężne.

OCENA BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO PLACÓWEK OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

W roku 2023 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wieliczce na terenie powiatu wielickiego znajdowało się 250 (236 w roku 2022 r.) stałych obiektów nauczania i wychowania, w tym:

żłobki/kluby dziecięce – 39

przedszkola/inne formy wychowania przedszkolnego – 98

szkoły funkcjonujące samodzielnie -65 (szkoły podstawowe – 59, pozostałe – 6)

zespół szkół – 10, w tym:

specjalne – 1,

pozostałe – 37

oraz obiekty sezonowe wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży.

PPIS w Wieliczce prowadząc nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi w 2023 r. przeprowadził 178 kontroli obiektów stałych.

Przedstawiciel PPIS w Wieliczce w 2023 r. przeprowadził kontrole sanitarne w 178 placówkach nauczania i wychowania, realizując kontrole planowane kompleksowe. Skontrolowano 21 żłobków, 12 klubów dziecięcych, 80 przedszkoli, 3 inne formy wychowania przedszkolnego, 28 szkół podstawowych, 6 zespołów szkół, 2 licea ogólnokształcące, 1 placówkę z pobytem

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

całodobowym (bursy/ internaty 1), placówka wsparcia dziennego 6, placówki wychowania pozaszkolnego 18. Ponadto prowadzono kontrole w obiektach sezonowych (kontrole turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży zima/lato) w liczbie 39 kontroli, a także wykonano 8 kontroli doraźnych.

Łącznie w 2023 roku przeprowadzono 225 kontroli sanitarnych.

W 2023 r. wydano 13 decyzji administracyjnych merytorycznych mających na celu poprawę stanu sanitarno-technicznego. Wydano również 10 decyzji administracyjnych płatniczych.

W roku 2023 rozbudowano o sektor dydaktyczno – rekreacyjny 3 szkoły podstawowe i 1 L.O, a także oddano do użytku nowo wybudowane Centrum dydaktyczno – konferencyjne.,

STAN SANITARNO-TECHNICZNY PLACÓWEK OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

W 2023 r. podobnie jak w latach ubiegłych, stwierdzono, iż stan sanitarno- techniczny budynków ulega sukcesywnej poprawie w związku z realizacją decyzji wydanych przez PPIS w Wieliczce w latach ubiegłych. Niemal we wszystkich placówkach oświatowo-wychowawczych prowadzone były prace remontowe lub konserwatorsko-porządkowe w czasie przerwy zimowej i wakacyjnej, mające na celu poprawę stanu technicznego placówek. Sale lekcyjne są również coraz lepiej wyposażane w pomoce dydaktyczne jak i urządzenia multimedialne (tablice, rzutniki).

NADZÓR NAD WARUNKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Przedstawiciel PPIS w Wieliczce w 2023 r. prowadził kontrole sanitarne turnusów wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży. Łącznie przeprowadzono 39 (11 wypoczynków zimowy, 28 wypoczynków letnich) kontroli sanitarnych, w tym 21 kontroli turnusów wypoczynku organizowanego w miejscu zamieszkania. Wypoczynek w miejscu zamieszkania organizowany był głównie w placówkach oświatowych, centrach kultury, obiektach sportowych. Kontroli poddano również 16 turnusów wypoczynków zorganizowanych w obiektach całorocznych usług hotelarskich oraz 2 turnusy zorganizowane w obiektach sezonowych.

Na skontrolowanych turnusach z wypoczynku skorzystało łącznie 1284 dzieci i młodzieży, w tym z wypoczynku letniego skorzystało 991 dzieci, z wypoczynku zimowego 293 dzieci.

W czasie kontroli nie odnotowano nieprawidłowości.

OCENA WARUNKÓW DO UTRZYMANIA HIGIENY OSOBISTEJ DZIECI I MŁODZIEŻY

W skontrolowanych placówkach oceniono warunki do utrzymania higieny osobistej, w tym możliwość korzystania z bieżącej ciepłej wody do mycia rąk, ze środków higieny osobistej, a także sprawdzono stan sanitariatów, ich czystość i porządek. We wszystkich placówkach stwierdzono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej. Zwiększyła się liczba szkół, w których standardy dostępności do urządzeń sanitarnych nie zostały zachowane.

W roku 2023 standardów tych nie zachowano w 14 placówkach: 3 przedszkolach, 7 szkołach podstawowych, w oraz 4 zespołach szkół. Sytuacja ta związana jest głównie z reformą systemu oświaty i zwiększoną ilością uczniów w placówkach, w tym pochodzących z Ukrainy oraz z ograniczonymi możliwościami, ze względu na powierzchnię budynku, rozbudowy lub urządzenia dodatkowych pomieszczeń i zapewnienia dodatkowych urządzeń sanitarnych.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

REALIZOWANIE PRZEPISÓW ROZPORZĄDZENIA MENiS W SPRAWIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY W PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH SZKOŁACH I PLACÓWKACH

W ramach bieżącego nadzoru, kontrolowano w placówkach oświatowo-wychowawczych stanowiska pracy ucznia pod kątem dostosowania mebli do wzrostu uczniów oraz sprawdzono, jak placówki realizują zapis § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Zgodnie z nim dyrektorzy mają obowiązek zapewnić uczniom miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych. Szkoły zapewniły dla każdego z ucznia indywidualne szafki na korytarzach lub w wydzielonych półkach w klasach. Najczęściej z możliwości pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych korzystali uczniowie klas I-III szkoły podstawowej.

W 2023 r. podczas przeprowadzanych kontroli w 31 szkołach tj. 23 szkołach podstawowych, 2 liceach ogólnokształcących oraz 6 zespołach szkół dokonano oceny higieny procesu nauczania w szczególności w zakresie organizacji odpoczynku w czasie trwania przerw międzylekcyjnych. W 2023 roku w 27 szkołach zapewniono wszystkie przerwy 10 min. i przynajmniej jedną przerwę dłuższą na spożycie posiłku, natomiast w 4 szkołach zapewniono przerwy krótsze niż 10 minutowe, ale przynajmniej jedną przerwę 15-20 min.

Rozkłady zajęć lekcyjnych analizowane były pod kątem zapisu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach §4. Plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych powinien uwzględniać potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia.

W szkołach dokonano oceny tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych. W 2023 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w higienicznej ocenie rozkładu zajęć.

PROFILAKTYKA OPIEKI MEDYCZNEJ NAD UCZNIAMI

W roku 2023 przeprowadzono kontrole w szkołach wszystkich szczebli nauczania. Wydzielone gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami do dyspozycji jednej szkoły posiadało 12 szkół w tym do własnej dyspozycji 12 szkół w tym 1 szkoła posiada gabinet udostępniając go też innej placówce. W pozostałych 23 placówkach opieka zdrowotna nad uczniami była świadczona w pomieszczeniach zastępczych (np. gabinet pedagoga/psychologa szkolnego, pomieszczenia administracyjne, biblioteka szkolna).

W 2023 r. brak szkół organizujących opiekę stomatologiczną w oparciu o gabinet stomatologiczny na terenie szkoły i poza szkołą, oraz dentobus.

Podczas kontroli gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej przeprowadzonych w 2023 r. nie stwierdzono nieprawidłowości.

NADZÓR NAD PREPARATAMI I SUBSTANCJAMI CHEMICZNYMI

W roku 2023 r. prowadzono nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi, oceniono warunki ich przechowywania oraz obowiązującą w tym zakresie dokumentację. W szkołach posiadających substancje i mieszaniny chemiczne, podczas kontroli szczególną uwagę zwracano na zagadnienia dotyczące właściwego oznakowania, zabezpieczenia, przechowywania substancji i mieszanin niebezpiecznych, posiadania wymaganych kart

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

charakterystyki substancji i mieszanin chemicznych.

We wszystkich 21 skontrolowanych pracowniach chemicznych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych stwierdzono aktualne spisy posiadanych substancji chemicznych, wymagane karty charakterystyki tych substancji oraz prawidłowe oznakowanie i przechowywanie.

W większości szkół, które posiadają niebezpieczne substancje i mieszaniny zajęcia przygotowywane i prowadzone są przez nauczycieli chemii tylko w formie pokazowej bez bezpośredniego udziału uczniów. W szkołach przeprowadza się również zajęcia z chemii z wykorzystaniem pokazów i projekcji multimedialnych, bez wykorzystania niebezpiecznych substancji chemicznych. Szkoły korzystają z dostępnych na rynku programów multimedialnych.

ŻYWIENIE DZIECI I MŁODZIEŻY W SZKOŁACH

Od 1 września 2022 r. szkoły podstawowe mają ustawowy obowiązek zapewnienia posiłku uczniom. Zgodnie z art. 106a ust. 1 ustawy Prawo oświatowe szkoła podstawowa ma obowiązek zapewnienia uczniom jednego gorącego posiłku w ciągu dnia i stworzenia im możliwości jego spożycia w czasie pobytu w szkole. Korzystanie z tego posiłku jest dobrowolne i odpłatne.

W wyniku kontroli przeprowadzonych w 2023 r. stwierdzono, że na 35 skontrolowanych obiektów (27 szkół podstawowych, 6 zespól szkół i 2 liceach ogólnokształcących) wydawano ciepłe obiadowe posiłki jedno lub dwudaniowe - przygotowywane na miejscu w 4 placówkach, a w 31 placówkach obiady jedno lub dwudaniowe były dowożone do placówek przez firmy cateringowe.

ZGŁOSZENIA OBYWATELI WPŁYWAJĄCE DO PSSE W WIELICZCE

W 2023 r. do PSSE w Wieliczce **wpłynęło 78 zgłoszeń** obywatelskich z czego:

13 zgłoszeń zostało przekazanych do innych organów zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową.

PSSE w Wieliczce **w całości rozpatrzyła 65** zgłoszeń z tego:

- **50** zgłoszeń po przeprowadzeniu czynności kontrolnych
- **15** zgłoszeń bez przeprowadzenia czynności kontrolnych

Za zasadne uznanych zostało **17** zgłoszeń, częściowo zasadne **14** zgłoszeń, natomiast bezzasadne **33** zgłoszenia. W **1** przypadku nie można stwierdzić zasadności zgłoszenia z uwagi na fakt iż obiekt pozostaje nieczynny.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

Najczęściej wpływające zgłoszenia dotyczyły :

W obszarze Higieny Żywności i Żywnienia-46 zgłoszeń:

- nieprawidłowego znakowania lub klasyfikacji produktu
- nieprzestrzeganie przepisów sanitarnych przez pracowników w restauracjach, sklepach spożywczych
- wprowadzenie do obrotu przeterminowanych produktów spożywczych

w obszarze Higieny Komunalnej-25 zgłoszeń:

- nieprawidłowego usuwania nieczystości płynnych i stałych
- niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego w gabinetach kosmetycznych, hotelach, stacjach paliw
- podejrzenia nieprawidłowej jakości wody

Ponadto wpłynęły zgłoszenia :

w obszarze Higieny Pracy-4 zgłoszenia:

- niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w zakładzie pracy
- wprowadzenie do obrotu przeterminowanych kosmetyków
- reakcji alergicznej po zastosowaniu kosmetyku

W obszarze Higieny Dzieci i Młodzieży-1 zgłoszenie

- nieprawidłowych warunków sanitarnych w szkole

W obszarze Epidemiologii- 2 zgłoszenia

- braku sterylizacji narzędzi w gabinecie stomatologicznym
- skarga na lekarza

PROFILAKTYKA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO

Jednym z zasadniczych działań PPIS w Wieliczce jest inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie promocji zdrowego stylu życia i profilaktyki chorób. W 2023 r. w ramach realizacji zadań prowadzone były:

- interwencje programowe - programy edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych w liczbie- 11
- interwencje nieprogramowe w liczbie - 4

REALIZACJA INTERWENCJI PROGRAMOWYCH

W roku 2023 realizowane były działania edukacyjne mające na celu zwiększenie świadomości i odpowiedzialności za zdrowie własne i innych, wśród społeczności lokalnej.

Programy edukacyjne i interwencje nieprogramowe realizowane były w **171** placówkach nauczania i wychowania. Działaniami edukacyjnymi objętych było **10484** osób.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

Program „Trzymaj Formę”

Celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez propagowanie zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, opierając się na odpowiedzialności indywidualnej i wolnym wyborze jednostki.

Program skierowany jest do uczniów szkół podstawowych (kl. V i VIII). W roku szkolnym 2022/2023 w realizacji programu wzięło udział 35 szkół. Program swoim działaniem objął 2486 uczniów ze 131 klas.

Program „Czyste powietrze wokół nas”

Celem programu jest zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń oraz zwiększenie kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.

Program adresowany do dzieci 5-6 letnich, rodziców i opiekunów. Do programu w roku szkolnym 2022/2023 przystąpiło 7 przedszkoli i 11 oddziałów przedszkolnych. Łączna liczba dzieci biorących udział w programie to 785 dzieci. Program „Czyste powietrze wokół nas” dostosowany jest do potrzeb rozwojowych, intelektualnych i emocjonalnych dzieci. Dzieci dowiedziały się o szkodliwości dymu tytoniowego, jakie skutki niesie palenie tytoniu oraz w jaki sposób trzeba się zachować, gdy narażone są na działanie dymu papierosowego. Poprzez uczestnictwo rodziców w programie, wzrosły ich kompetencje w zakresie ochrony dzieci przed dymem tytoniowym, jednocześnie rodzice zobowiązali się do przestrzegania zasady niepalenia w obecności dzieci. W ramach programu przedszkola przeprowadziły wiele interesujących zajęć, w których dzieci chętnie uczestniczyły.

Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Celem programu jest zwiększenie świadomości na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Grupa, do której skierowany jest program to dzieci w wieku 5-6 lat oraz ich rodzice. Do tegorocznej realizacji programu przystąpiło 16 placówek. Program swoimi działaniami objął 638 dzieci i 346 rodziców.

Program „Nie pal przy mnie proszę”

Celem programu jest uświadomienie dzieciom, że palenie tytoniu jest szkodliwe dla zdrowia, wykształcenie u dzieci umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni ludzie przy nich palą papierosy.

Program przeznaczony dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej. W realizacji programu w roku szkolnym 2022/2023 udział wzięło 15 szkół podstawowych. Program swoim zasięgiem objął 450 uczniów klas I-III, został oceniony przez koordynatorów programu jako pozytywny. Główny cel programu został osiągnięty; dzieci wykształciły świadomą umiejętność radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w obecności osób palących papierosy.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

Program „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program „Znajdź właściwe rozwiązanie” ma za zadanie zwiększenie wiedzy w zakresie zagrożeń płynących z czynnego i biernego palenia tytoniu. Kształtowanie postaw asertywnych związanych z funkcjonowaniem w społeczeństwie, w tym unikanie zachowań ryzykownych dla zdrowia. Program przeznaczony dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej. W roku szkolnym 2022/2023 do realizacji programu przystąpiło 13 szkół podstawowych, z których w programie udział wzięło 385 uczniów z klas IV-VI.

Program bardzo dobrze wkomponował się w już zaplanowane działania profilaktyczne.

Program „Bieg po zdrowie ”

Program „Bieg po zdrowie” to program antytytoniowej edukacji zdrowotnej opracowany w Głównym Inspektoracie Sanitarnym we współpracy z ekspertami. Adresatami programu są dzieci w wieku 9-10 lat (IV klasa szkoły podstawowej). Program ma na celu przekazywać wiedzę na temat zachowań prozdrowotnych oraz kształtować odpowiednie umiejętności i postawy związane z tym obszarem. Program jest skierowany także do rodziców i opiekunów uczniów, gdyż zwiększa to skuteczność programów profilaktycznych.

W roku szkolnym 2022/2023 w 15 szkołach podstawowych z terenu powiatu wielickiego ruszyła kolejna edycja w/w programu. Program swoimi działaniami objął 276 uczniów, z 17 klas i został przeprowadzony zgodnie z założeniami ujętymi w scenariuszu dla koordynatora.

Profilaktyka HIV/AIDS

Krajowy program zwalczania HIV/AIDS realizuje zadania z zakresu zapobiegania zakażeniom HIV wśród ogółu społeczeństwa, zapewniania odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS oraz ograniczania rozpowszechniania się zakażeń HIV. Celem szczegółowym jest wzrost poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS u ogółu społeczeństwa oraz zmiany postaw, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie, usprawnienie opieki nad kobietami w wieku prokreacyjnym i w ciąży. Inicjatorem programu jest Ministerstwo Zdrowia, Krajowe Centrum d/s. AIDS

Zasadniczym działaniem programu jest nagłośnienie informacji o możliwości wykonania testu w kierunku HIV przez kobiety w wieku prokreacyjnym i w ciąży oraz ich partnerów, przekazanie informacji kobietom i ich partnerom o możliwości testowania przez personel podmiotów leczniczych, promocja kampanii wśród młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Program realizowany był w 5 placówkach a swoimi działaniami objął 520 osób.

Program - ARS – czyli jak dbać o miłość

Program skierowany do młodzieży szkół ponadpodstawowych ma na celu ograniczenie używania przez nich substancji psychoaktywnych. W roku szkolnym 2022/2023 program swoim zasięgiem objął 2 szkoły ponadpodstawowe z terenu powiatu wielickiego, w tym 335 uczniów z klas I. Program cieszył się dużym zainteresowaniem wśród uczniów i koordynatorów szkolnych. Poprzez realizację programu wzrosła wiedza na temat ryzykownych zachowań i odpowiedniego dystansu do używek i substancji psychoaktywnych.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

Program – Wybierz Życie – Pierwszy Krok

Program skierowany do młodzieży szkół ponadpodstawowych ma na celu stworzenie świadomości zagrożenia rakiem szyjki macicy i innych chorób wywoływanych zakażeniem wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) u młodych ludzi. W roku szkolnym 2022/2023 program swoim zasięgiem objął 2 szkoły ponadpodstawowe z terenu powiatu wielickiego, w tym 298 uczniów z klas I. Program cieszył się dużym zainteresowaniem wśród uczniów i koordynatorów szkolnych. Poprzez realizację programu wzrosła wiedza na temat ryzykownych zachowań i odpowiedniego dystansu do używek i substancji psychoaktywnych.

Program “ Podstępne WZW”

Program “Podstępne WZW”, ma na celu upowszechnienie wiedzy wśród młodzieży nt. wirusowego zapalenia wątroby typu B i C. Program koordynowany jest przez Fundację Gwiazda Nadziei pod honorowym patronatem GIS oraz Polskiego Towarzystwa Hepatologicznego. W roku szkolnym 2022/2023 w programie uczestniczyło 12 szkół w sumie 983 uczniów.

Program “ Znamię! Znam je?”

Program “Znamię! Znam je?”, którego celem jest upowszechnienie wiedzy na temat czerniaka. Patronat honorowy nad programem objął GIS, zaś patronat merytoryczny Akademia Czerniaka, która jest sekcją naukową Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej. Koordynatorem jest Fundacja Gwiazda Nadziei. W roku szkolnym 2022/2023 w programie uczestniczyło 13 szkół w sumie 818 uczniów.

REALIZACJA INTERWENCJI NIEPROGRAMOWYCH

„ Światowy dzień zdrowia” - 7 kwietnia 2023 r.

„Światowy dzień zdrowia” - 7 kwietnia 2023 r. obchodzony był pod hasłem “Zdrowie dla wszystkich”.

W ramach obchodów w/w dnia przeprowadzono w placówkach edukacyjnych spotkania edukacyjne na wspomniany temat poparte prezentacjami multimedialnymi dotyczącymi działań, turniejami zdrowotno – sportowymi. W jednej ze szkół na lekcjach chemii rozpoczęto projekt edukacyjny „ Zdrowie na talerzu” w ramach którego uczniowie mieli za zadanie zwrócić uwagę na spożywane przez Nas związki chemiczne, organiczne i nieorganiczne. Uczniowie w ramach zajęć związanych z obchodami “Światowego dnia zdrowia” wykonywali różnego rodzaju prace plastyczne. Na stronie internetowej tut. stacji zamieszczone zostały informacje dotyczące obchodów” Światowego dnia zdrowia”. W obchodach uczestniczyło 580 osób.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

„Światowy Dzień bez Tytoniu” – 31 maja 2023 r.

W ramach obchodów w/w dnia w szkołach i przedszkolach uczniowie włączyli się w szerzenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego, kształtowanie postaw asertywnych związanych z unikaniem czynnego i biernego palenia. Realizując zajęcia uczniowie obejrzeli film edukacyjny o szkodliwości palenia tytoniu. Prowadzone były także prelekcje podczas których wykorzystano materiały edukacyjne przekazane przez Powiatową Stację Sanitarно- Epidemiologiczną w Wieliczce. Informacje dotyczyły: wpływu palenia na układ oddechowy, składników dymu papierosowego, ryzyka zachorowania na choroby odtytoniowe, sposobów jak bronić się przed biernym paleniem i korzyści zdrowotnych wynikających z niepalenia papierosów.

Światowy dzień bez tytoniu realizowany był także w oparciu o realizację programów: „Znajdź Właściwe Rozwiązanie”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Czyste Powietrze Wokół Nas”. Przeprowadzona była dystrybucja materiałów edukacyjnych w ramach w/w programów. W obchodach Światowego dnia bez tytoniu udział wzięło 12 placówek w tym 781 osób.

„Światowy dzień rzucania palenia” – 16 listopada 2023 r.

W ramach obchodów „Światowego dnia rzucania palenia”, który w 2023 r. przypadał na dzień 16 listopada, w przedszkolach i szkołach, które przystąpiły do obchodów w/w dnia były organizowane różnego rodzaju ćwiczenia oddechowe połączone z ćwiczeniami wyobraźni, spotkania edukacyjne, prezentacje multimedialne, burze mózgów oraz wykonywanie plakatów promujących zdrowy tryb życia dotyczący niepalenia.

Światowy dzień rzucania palenia realizowany był także w oparciu o realizację programów: „Znajdź Właściwe Rozwiązanie”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Czyste Powietrze Wokół Nas”. Przeprowadzona była dystrybucja materiałów edukacyjnych w ramach w/w programów. W obchodach Światowego Dnia Rzucania Palenia udział wzięło 11 placówek w tym 568 osób.

Światowy dzień walki z AIDS - 1 grudnia 2023r.

W ramach obchodów „Światowego dnia walki z AIDS” realizowanego w dwóch placówkach przeprowadzono zajęcia edukacyjne na lekcji WDŻ w klasach VIII, na temat „Czym jest HIV/AIDS. Uczniowie na w/w zajęciach mogli zapoznać się materiałami informacyjnymi związanymi z tym problemem poprzez stronę „*leczhiv.pl*”, filmy edukacyjne i aktualne informacje z kraju i świata. Uczniowie dowiedzieli się również, że ludzie, którzy solidaryzują się z osobami żyjącymi z HIV oraz AIDS mogą w tym szczególnym dniu zmanifestować swoje dla nich poparcie poprzez przypięcie czerwonych kokardek symbolu – obchodów. W obchodach udział wzięło 235 osób.

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO W ROKU 2023

OCENA KOŃCOWA

W roku 2023 odnotowano znaczny spadek zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 wśród mieszkańców powiatu wielickiego, również spadła w sposób znaczący w stosunku do ubiegłych lat liczba zgłoszonych pozostałych chorób zakaźnych występujących na terenie powiatu. W związku z powyższym PPIS w Wieliczce ocenia sytuację epidemiologiczną na terenie powiatu wielickiego jako stabilną.

Nadal prowadzone były przez przedstawicieli PPIS w Wieliczce działania przeciwepidemiczne które miały na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych w tym COVID 19 - przeprowadzono 1767 dochodzeń epidemiologicznych.

Równoległe z działaniami przeciwepidemicznymi prowadzone były czynności kontrolne jak również działania w zakresie promocji zdrowia, stylu życia i profilaktyki chorób m.in. w obszarach:

- zapobiegawczego nadzoru sanitarnego,
- pobierania prób do badania laboratoryjnego żywności -pobrano **259** prób
- pobierania prób do badania laboratoryjnego kosmetyków- pobrano **14** prób
- systemu RASFF - wycofano **3357 sztuk** opakowań jednostkowych środków spożywczych i **25921,5 kg** środków spożywczych,
- systemu RAPEX - otrzymano **10** zgłoszeń, przeprowadzono **3** kontrole interwencyjne,
- bezpieczeństwa zdrowotnego wody do spożycia oraz ciepłej wody użytkowej (legionella) pobrano **163** próby wody
- pobierania prób z miejsc rekreacji wodnej -pobrano **33** próby wody
- warunków pracy w zakładach pracy ze szczególnym uwzględnieniem zakładów w których występują przekroczenia dopuszczalnych norm NDN, NDS oraz zakładach gdzie występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne.

W roku 2023 zwiększeniu uległa liczba przeprowadzonych czynności kontrolnych -przeprowadzono 1824 kontrole w tym 71 wizytacji dotyczących prawidłowej realizacji programów edukacyjnych. Kontrole obejmowały zarówno działania w ramach zapobiegawczego jak i bieżącego nadzoru sanitarnego.

PPIS w Wieliczce prowadził nadzór nad realizacją szczepień ochronnych- objętych nadzorem było 30 058 dzieci i młodzieży od 0-19 roku życia-podano 19876 szczepionek.

Do PPIS w Wieliczce wpłynęło 12 zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP) które wystąpiły u dzieci po podaniu szczepionki. Wszystkie ww. niepożądane odczyny poszczepienne zostały zakwalifikowane i zgłoszone przez lekarzy jako odczyny łagodne. Zgłoszone niepożądane odczyny poszczepienne stanowiły 0,6‰ w stosunku do podanych szczepionek w ramach programu szczepień ochronnych co świadczy o bezpieczeństwie podawanych szczepionek.

Dzięki skutecznym działaniom prowadzonym przez PPIS w Wieliczce w ramach zapobiegawczego oraz bieżącego nadzoru stan bezpieczeństwa sanitarnego powiatu wielickiego w roku 2023 należy uznać jako dobry.

Ponadto PPIS w Wieliczce inicjował, organizował, koordynował i nadzorował działalność w zakresie promocji zdrowego stylu życia i profilaktyki chorób. Łącznie działaniami edukacyjnymi objętych zostało **10484** mieszkańców powiatu wielickiego.

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO
W ROKU 2023**

Załącznik nr 1- Wykaz prób żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością

Tabela nr 1 . Grupy produktów pobranych prób do badań laboratoryjnych

Grupa produktów	Liczba próbek zbadanych	Liczba próbek zdyskw.	% próbek zdyskw.	Powód zdyskwalifikowania	
				Mikrobiolog.	Fizykochem.
Mięso, podroby i przetwory mięsne	10	0			
Drób, podroby i produkty drobiarskie, jaja i ich przetwory	24	0			
Ryby, owoce morza i ich przetwory	9	0			
Mleko i przetwory mleczne	23	0			
Ziarno zbóż i przetwory zbożowo-mączne	34	1	2,94%		1
Wyroby cukiernicze i ciastkarskie	7	0			
Warzywa, w tym strączkowe	21	0			
Owoce	5	0			
Grzyby	1	0			
Napoje alkoholowe	3	0			
Ocet	1	0			
Wody mineralne i napoje bezalkoholowe	12	0			
Tłuszcze roślinne	3	0			
Ziarna roślin oleistych	1	0			
Majonezy, musztardy, sosy	2	0			
Zioła, przyprawy	1	0			
Kawa, herbata, kakao, herbatki owocowe i ziołowe	3	0			
Wyroby garmażeryjne i kulinarne	31	0			
Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia	21	0			
Suplementy diety	30	1	3,33%		1
Substancje dodatkowe i pomagające w przetwarzaniu	3	0			
Sól spożywcza i jej zamienniki	2	0			
Materiały opakowaniowe i opakowania do	3	0			

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTA SANITARNEGO POWIATU WIELICKIEGO
W ROKU 2023**

żywności				
Kosmetyki	14	0		
Wymazy sanitarne	9	0		

Tabela nr 2 . Kierunki badań produktów pobranych prób do badań laboratoryjnych

Kierunek	Liczba pobranych prób zgodnie z planem	% wykonania planu	Liczba pobranych prób doraźnych	Liczba pobranych prób w ramach zatruc pokarmowych
Mikrobiologia	95	100%	24	24
Substancje dodatkowe	29	100%	0	-
Kryteria czystości	3	100%*	0	-
Metale szkodliwe dla zdrowia	24	100%	4	-
Mikotoksyny	12	100%	8	-
Zanieczyszczenia azotanami	3	100%	0	-
Antybiotykooporność	2	100%	0	-
Oznaczenie jodu	2	100%	0	-
Pozostałości pestycydów	9	100%	8	-
Bisfenol A	3	100%	0	-
Akryloamid	1	100%	0	-
MCPD i pochodne	4	100%	0	-
Gluten i znakowanie	1	100%	0	-
GMO	1	100%	0	-
Organoleptyka	0	-	3	-
Napromienianie	1	100%	0	-
Suma WWA	5	100%	0	-
Witaminy i inne żywieniowe oraz znakowanie	10	100%	0	-
Znakowanie	4	100%	1	-
Alergeny	2	100%	0	-